

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Mzdové účetnictví, daně a personalistika**

Daňová politika a její vliv na finanční situaci rodiny

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Vlasta TORMOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. Václav VYBÍHAL, CSc

Znojmo, 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Daňová politika a její vliv na finanční situaci rodiny* vypracovala samostatně pod vedením Prof. Ing.Václava Vybíhala, CSc. a všechny zdroje a literaturu , které jsem při vypracování použila jsem řádně označila a uvedla v seznamu použité literatury.

Ve Znojmě dne 30. dubna 2014

.....

vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Těmito slovy bych chtěla upřímně poděkovat panu Prof. Ing. Václavu Vybíhalovi, CSc., vedoucímu mé bakalářské práce, za odborné vedení, podnětné připomínky, cenné rady a ochotu, s jakou k bakalářské práci přistupoval.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Vlasta TORMOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Mzdové účetnictví, daně a personalistika
Název	Daňová politika a její vliv na finanční situaci rodiny
Název (v angličtině)	Tax policy and its influence on families' financial situation

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Vyhodnotit dopady daňové politiky a daňových reforem probíhajících od 1.1.2008 na finanční situaci konkrétních vybraných rodin, především v oblasti změn daně z příjmů fyzických osob, sociálního pojištění a daně z přidané hodnoty, případně i sociálních dávek poskytovaných ze státního rozpočtu. Předmětem zájmu budou rodiny strukturované podle výše příjmů a diferencované podle počtu členů domácnosti a sociální dimenze.

Postup práce:

1. V úvodní části práce budou uvedeny základní prvky daňové politiky a probíhajících reforem v kontextu obecného vlivu na domácnosti.
2. V teoretické části práce bude provedena deskripce daňové politiky týkající se probíhajících daňových reforem včetně dávek poskytovaných jako transfery obyvatelstvu.
3. V praktické části práce bude provedena rámci různých variant a vybraných typů domácností kvantifikace změn v oblasti jednotlivých daní a dávek na finanční situaci sledovaných domácností.

Metody: V bakalářské práci budou využity vědecké metody zkoumání, především metody deskripce, komparace, analýzy, syntézy, explikace, matematicko-statistické metody a metoda dotazníková.

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. DUŠEK, Jiří. *DPH 2013*. 10. vyd. Praha : Grada Publishing, 2013. 256 s. ISBN 978-80-247-4625-8.
2. KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2010. 276 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
3. VANČUROVÁ, Alena ; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. Praha : VOX, 2012. ISBN 978-80-87480-05-2.
4. VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha : Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2.
5. VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2010, praktický průvodce*. 6. vyd. Praha : Grada Publishing, 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2014

Vlasta Tormová
Vlasta TORMOVÁ
student

Václav Vybíhal
prof. Ing. Václav VYBÍHAL, CSc.
vedoucí bakalářské práce

Hana Březinová
doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ CSc.
garant studijního oboru

Kamil Fuchs
prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na téma „**Daňová politika a její vliv na finanční situaci rodiny**“. Popisuje změny daňového systému, sazeb daní, především daně z přidané hodnoty a daně z příjmů fyzických osob, podmínek a způsobu vyplácení sociálních dávek, . Podkladem pro teoretickou část bakalářské práce jsou daňové zákony, zákon o státní sociální podpoře, odborná literatura a www stránky. V praktické části se vyhodnocují výsledky dotazníkové metody, zkoumající dopad uvedených změn na výši příjmů i výdajů sledovaných rodin.

Klíčová slova

daňový systém, sazby daní, sociální dávky, příjmy, výdaje.

Abstract

This bachelor thesis is focused on the topic of “Tax policy and its influence on families’ financial situation.” It describes the changes in taxation, tax rates, especially value added tax and personal income tax , the conditions and the method of paying out social benefits. The basis for the theoretical part of my bachelor thesis are tax laws, the law on social security benefits, specialized literature and websites. In the practical part I evaluate the results of a questionnaire method, examining the impact of these changes on the income and expenses of the observed families.

Key words

taxation, tax rates, social benefits, income, expenses

Obsah

1 Úvod	9
2 Cíl práce a metodika	10
3 Teoretická část.....	11
3.1 Daňová politika a daňový systém	11
3.1.1 Shrnutí	14
3.2 Mechanismus fungování daně z příjmů fyzických osob.....	14
3.2.1 Shrnutí	21
3.3 Sociální pojištění	21
3.3.1 Shrnutí	23
3.4 Daň z přidané hodnoty	23
3.4.1 Shrnutí	25
3.5 Dávky státní sociální podpory.....	26
3.5.1 Přídavek na dítě	27
3.5.2 Příspěvek na bydlení.....	28
3.5.3 Porodné	29
3.5.4 Rodičovský příspěvek	29
3.5.5 Pohřebné	30
3.5.6 Shrnutí	30
3.6 Dávky státní pomoci v hmotné nouzi	31
3.6.1 Příspěvek na živobytí	31
3.6.2 Doplatek na bydlení.....	32
3.6.3 Mimořádná okamžitá pomoc	32
3.6.4 Shrnutí	32
4 Praktická část.....	33
4.1 Charakteristika zkoumaného souboru respondentů	33
4.2 Příjmy rodin	38

4.3 Výdaje rodin	50
4.4 Sociální pojištění.....	66
4.5 Daň z přidané hodnoty	67
4.6 Dávky státní sociální podpory.....	69
4.7 Dávky státní pomoci v hmotné nouzi	71
5 Závěr	73
6 Seznam použité literatury	76
7 Seznam použitých zkratk	77
8 Seznam tabulek	78
9 Seznam grafů	81
10 Seznam příloh	82
10.1 Dotazník.....	82

1 ÚVOD

Pro bakalářskou práci jsem si vybrala téma: „Daňová politika a její vliv na finanční situaci rodiny, protože dané téma se také dotýká většiny nás, všech občanů v České republice, kteří nedosahují na průměrné příjmy, ale jsou daleko pod její hranicí.

Důvodem je skutečnost, že každý občan České republiky, musí ze zákona přiznávat a odvádět daně z příjmu a majetku. Dále se setkáváme denodenně se spotřebními daněmi, které musíme uhradit v ceně výrobků, zboží a služeb.

Cílem postupných změn je postupné snižování schodku státního rozpočtu cestou reformování celé řady oblastí na státní rozpočet napojených.

Dále je potřeba upozornit na změny nejvýznamnější, na jejich dopad do praxe, přijaté výklady sporných ustanovení.

Ve skutečnosti náš daňový systém stále prochází neustálými změnami, které často ovlivňují finanční situaci každého jednotlivce, každé rodiny a i celé naší společnosti. Daně tvoří rozhodující příjmovou položku státního rozpočtu. Vlivem prohlubující se hospodářské krize dochází ke změnám daňové povinnosti výše uvedených subjektů. Daňové povinnosti subjektů se zvyšují a nejvíce se to projeví na straně příjmů a výdajů každého jednotlivce, každé rodiny a i celé naší společnosti . Na straně příjmů tvoří nejen pracovní příjem, ale i dávky státní sociální podpory ze státního rozpočtu. Příjem těchto dávek je přímo závislý na stanovení výše životního minima. Možný dopad na rodinu, která je zcela závislá na dávkách státní sociální podpory se bude analyzovat v praktické části této bakalářské práce.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Cílem bakalářské práce je vyhodnotit dopady daňové politiky a daňových reforem konkrétních vybraných rodin, především v oblasti změn daně z příjmů fyzických osob, sociálního pojištění a daně z přidané hodnoty i sociálních dávek poskytovaných ze státního rozpočtu. Předmětem zájmu budou rodiny strukturované podle výše příjmů a diferencované podle počtu členů domácnosti a sociální dimenze.

V teoretické části bakalářské práce bude provedena deskripce daňové politiky týkající se probíhajících daňových reforem včetně dávek poskytovaných jako transfery obyvatelstvu.

Podkladem bakalářské práce bude odborná literatura, články a webové stránky, které se zabývají problematikou daní a dávek státní sociální podpory ze státního rozpočtu. V literatuře budou použity názorné a praktické příklady, zabývající se problematikou výše uvedených daní a dávek. Dále budou zde uvedeny zákony dle seznamu použité literatury.

V praktické části bakalářské práce bude provedena metodou dotazníkovou kvantifikace změn v oblasti jednotlivých daní a dávek u vybraných typů domácností, která bude tvořena fyzickými osobami, žijící ve společné domácnosti. Budou se zde sledovat dopady změn na výši daně, sociálního pojištění a dávek státní sociální podpory.

Na základě dotazníkové metody budou analýzou kvalitativních a kvantitativních znaků vyhodnocena jednotlivá data, pomocí nichž budou vytvořeny jednotlivé tabulky a grafy a poté vyhodnoceny výsledky.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 DAŇOVÁ POLITIKA A DAŇOVÝ SYSTÉM

Významnou roli v národním hospodářství hraje fiskální, rozpočtová a daňová politika, která může při uplatňování vhodných nástrojů a instrumentů ovlivňovat chod národního hospodářství. Pro účely financování výdajů veřejného sektoru je třeba vybírat v každém státě daně a další příjmy státního rozpočtu. Souhrn jednotlivých daní vytváří daňový systém.

Daň je povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní.¹

Povinnost platit daň z právního úhlu pohledu omezuje svobodu jednotlivce. Takový postup je v právním státě možný pouze na základě uložení povinnosti všeobecně závaznou právní normou, kterou v případě daní je vždy **zákon**. Jako povinná platba se daň odlišuje od příspěvku, který třeba poskytujeme dobrovolně na nějaký užitečný účel.²

Protože daně jsou určeny ke hrazení potřeb, které jsou společné (buď vznikají společnosti jako celku – např. obrana státu proti vnějšímu nepříteli, anebo je efektivnější je hradit ze společných zdrojů – plynou **do veřejného rozpočtu**, ze kterého se tyto potřeby hradí, ať už se jedná o rozpočet státu či obce, kraje nebo státního fondu. Daně mohou plynout i do nadnárodního rozpočtu, například část nepřímých daní vybraných v České republice skončí v rozpočtu Evropské unie.³

Daně se stávají nástrojem ekonomické politiky státu, požaduje se od nich mnohem víc, než jen naplnit veřejné rozpočty. Moderní daň plní nebo mohou plnit celou řadu funkcí. Těmi nejdůležitějšími jsou následující:

- fiskální,
- alokační,

¹ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňový teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 276 s. ISBN 978-80-7357-574-8. str. 15

² VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 9

³ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 10

- redistribuční,
- stimulační a
- stabilizační.

Primární funkcí daně je **fiskální** funkce, tj. schopnost naplnit veřejný rozpočet.

Alokační funkce daně vyplývá z toho, že na některých trzích efektivnost tržních mechanismů selhává, resp. neodpovídá představě státu o optimálním rozvoji společnosti.⁴

Redistribuční funkce daní vychází z toho, že rozdělení důchodů ve společnosti na základě tržních mechanismů může být pro společnost neakceptovatelné i když je tržně efektivní.

Stimulační funkce daní využívá toho, že daně jsou subjekty vnímány zpravidla jako újma, a tak jsou ochotny udělat hodně pro to, aby svou daňovou povinnost omezily.

Využití **stabilizační** funkce daní je podmíněno rozpočtovou kázní v dobách dobrých, kdy je třeba vytvořit rezervy pro časy horší.⁵

Daně jsou kvantitativně mezi nejvýznamnějšími veřejnými příjmy, nejsou však jediným druhem veřejných příjmů. Do veřejných rozpočtů plynou také poplatky, místní poplatky a povinné příspěvky do státních fondů. Zdroje veřejných rozpočtů jsou doplňovány úvěrovými příjmy, především prostřednictvím emise státních cenných papírů.

Členění příjmů na daňové a nedaňové může nabývat až diametrálně rozdílných podob .

Z právního hlediska je daní to, co má „daň“ ve svém názvu. Z ekonomického hlediska je daní vše, co splňuje definiční znaky daně.⁶

Mezi nedaňové veřejné příjmy patří:

- příspěvky do státních fondů – subjekty povinně hradí jednotlivým fondům;
- poplatky – platby za služby poskytované veřejným sektorem;
- poplatky za užívání dálnic – dálniční známka a mýtné;

⁴ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 11

⁵ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 12

⁶ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 41

- místní poplatky – jedná se o daně ukládané na místní úrovni.⁷

Národní ekonomiky nepoužívají k naplnění veřejných rozpočtů jednu velkou daň, ale několik menších daní, které mají mezi sebou různé vazby a tvoří daňový systém, nebo soustavu daní.

Daňový systém je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají, zahrnuje rovněž vztahy mezi jednotlivými daněmi a pravidla, podle kterých se daně vybírají.⁸

V daňové teorii jsou na daňový systém kladeny určité požadavky:

- zabezpečení dostatečného daňového výnosu vede k hledání nových předmětů daní, objevuje se například bankovní daň;
- daňová spravedlnost – díl, kterým každý subject přispívá prostřednictvím daní na společné potřeby, by měl odpovídat jeho možnostem (princip platební schopnosti) a dále prospěchu, který pocítuje ze spotřeby služeb poskytovaných státem (princip prospěchu);
- daňová efektivnost – požadujeme, aby byl minimalizován rozdíl mezi ztrátou užitku daňových subjektů a výnosem veřejných rozpočtů;
- právní perfektnost je nezbytným požadavkem pro účinný daňový systém, který umožňuje daně vybrat a zajistit, aby plnily i své další funkce;
- jednoduchost a srozumitelnost musí být taková, aby každý dopředu znal rozsah svých daňových povinností;
- transparentnost – daňový systém by měl být konstruován tak, aby každému, kdo o něm v politické rovině rozhoduje, tedy i všem voličům, bylo jasné, jak daně působí, od koho a kam plynou;

⁷ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 42

⁸ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 46

- pružnost – schopnost reagovat rychle na měnící se požadavky společnosti i na stav ekonomiky.⁹

3.1.1 Shrnutí

V každé zemi, tedy i v České republice hraje významnou úlohu daňová politika, která pomocí různých nástrojů ovlivňuje chod národního hospodářství. Daně patří mezi nejdůležitější příjmy státního rozpočtu a jsou určeny k financování výdajů veřejného sektoru. Proto je důležité jim věnovat náležitou pozornost.

3.2 MECHANISMUS FUNGOVÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

V daňové teorii se tato daň označuje jako osobní důchodová daň, v ČR je DPFO. Osobní důchodová daň je nezbytnou součástí každého moderního daňového systému. Konstrukce daně je složitá, jsou na ni kladeny nejvyšší požadavky. Má zohlednit sociální postavení poplatníků, a tím umožnit redistribuci vytvořeného důchodu od osob s vyššími příjmy k osobám s nižšími příjmy. Svými konstrukčními prvky má přispět k tomu, aby se poplatník choval v souladu se stanovenými prioritami společnosti. K tomu se využívá osvobození od daně, odpočtů od základu daně (především nestandardních), slev na dani atd.

Zdaňovacím obdobím daně z příjmů fyzických osob je vždy kalendářní rok.¹⁰

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou všechny fyzické osoby. Dělíme je do dvou skupin na daňové rezidenty a nerezidenty.

Daňový rezident (tuzemec) je fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště. Daňovým rezidentem je však i osoba, která tu nemá bydliště, avšak na území České republiky

⁹ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 46-49

¹⁰ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 144

v průběhu kalendářního roku pobývá alespoň 183 dní – říkáme, že osoba se *obvykle zdržuje* na území České republiky.

Daňový rezident podléhá dani z příjmů fyzických osob svými **celosvětovými příjmy**. Tedy jak příjmy z České republiky, tak příjmy ze zahraničí.¹¹

Daňový nerezident (cizozemec) je fyzická osoba, která nemá na území České republiky bydliště, zdržuje se na našem území méně než 183 dní v roce a daňová povinnost se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky.¹²

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou jednotlivé druhy příjmů:

- příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6);
- příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7);
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8);
- příjmy z pronájmu (§ 9);
- ostatní příjmy (§ 10).¹³

Předmětem daně jsou nejen příjmy peněžní, ale rovněž příjmy nepeněžní dosažené i směnou, přičemž nepeněžní příjmy se oceňují podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů.¹⁴

Předmětem daně nejsou:

- příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů podle zvláštního právního předpisu;
- příjmy získané zděděním majetku;
- příjmy získané vydáním majetku;
- příjmy získané darováním nemovitosti, movité věci nebo majetkového práva;
- příjem získaný fyzickou osobou nabytím daru v souvislosti s provozováním činnosti;
- úvěry a půjčky atd.¹⁵

¹¹ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 148

¹² VYBÍHAL, Václav. Soubor přednášek předmětu. *Daňová propedeutika – interní materiály*

¹³ MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2011, úplná znění platná k 1.4.2011*. 20. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3944-1., str. 13-19

¹⁴ ČESKO. Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2010, praktický průvodce*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2., str. 13

Příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob je v § 4 ZDP uvedeno všeobecné osvobození od daně z příjmů a dalších ustanoveních (§ 6, § 10) je pak specifikováno osvobození od daně pro vymezený okruh určitých druhů příjmů (např. pro příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků nebo pro tzv. ostatní příjmy).

Příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob: příjem z prodeje rodinného domu, bytu, včetně podílu na společných částech domu nebo spoluvlastnického podílu, příjmy z prodeje movitých věcí, přijaté náhrady, příjmy z provozu ekologických zařízení, příjmy z prodeje cenných papírů.¹⁶

Metodika stanovení základu daní fyzických osob spočívá v následujícím postupu.

Tabulka č. 1 Stanovení základu daní fyzických osob

Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6)
+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (34 % x příjmy §6)
= dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků
Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7)
– výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti
($P - V > 0 = \text{zisk}$; $P - V < 0 = \text{ztráta}$)
Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)
= dílčí základ daně příjmů z kapitálového majetku
Příjmy z pronájmu (§ 9)
– výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně příjmů z pronájmu ($P - V > 0 = \text{zisk}$; $P - V < 0 = \text{ztráta}$)
Ostatní příjmy (§ 10)
– výdaje na dosažení příjmu (maximálně do výše příjmů)
= dílčí základ daně ostatní příjmy

Zdroj: VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*, str. 156

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že pouze u příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti a dále z příjmů z pronájmu může vzniknout ztráta. Tuto lze dle zákona o dani

¹⁶ VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2010, praktický průvodce*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2., str. 16

z příjmů vzájemně kompenzovat nebo uplatnit v následujících pěti letech formou snížení základu daně fyzické osoby.¹⁷

Příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§ 6 ZDP) se týkají největšího počtu poplatníků, neboť v rámci něho se zdaňují mzdy a platy. Odpovědnost za včasné a řádné plnění daňové povinnosti je ponechána na zaměstnavateli a zaměstnanec obdrží mzdu již po zdanění, resp. po odpočtu zálohy na daň a odvodu sociálního pojištění.

Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 ZDP) jsou druhým nejvýznamnějším druhem příjmů fyzických osob. Jde zpravidla o příjmy plynoucí z činnosti poplatníka. Příjmy z podnikání jsou příjmy z takových činností, které provádí podnikatel vlastním jménem a na vlastní účet.¹⁸

Příjmy z podnikání jsou příjmy:

- ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství;
- ze živnosti tj. příjmy fyzických osob, které podnikají podle živnostenského zákona;
- z jiného podnikání, tj. z podnikání podle zvláštního zákona (lékaři, advokáti, auditori, daňoví poradci).¹⁹

Příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti jsou příjmy:

- z užití nebo poskytnutí průmyslového a jiného duševního vlastnictví a autorských práv (příjmy za literární a umělecká díla, z licencí na patenty, z obchodních značek);
- z výkonu nezávislého povolání (profesionální sportovci, architekti).²⁰

Poplatník u příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti může příjmy snížit o výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení ve skutečné výši nebo může výdaje uplatnit

¹⁷ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 155-157

¹⁸ ČESKO. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 177

²⁰ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 177

zjednodušeně paušálem (procentem z příjmů). Sazby paušálních výdajů jsou jedním z nástrojů daňové podpory podnikatelů v České republice.²¹

Příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP) jsou jen příjmy z držby finančního majetku.

Příjmy z pronájmu (§ 9 ZDP) jsou příjmy z pronájmu nemovitostí, bytů nebo jejich částí, nebytových prostor a dále z pronájmu movitých věcí. Je-li však příjem z pronájmu movitých věcí jen příležitostný potom se považuje za ostatní příjem.

Základem daně jsou příjmy snížené o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Rovněž může poplatník uplatnit výdaje paušálem - 30 % z příjmů. Zvolený způsob uplatňování výdajů opět musí poplatník použít u všech příjmů v tomto dílčím základu daně.

Ostatní příjmy (§ 10 ZDP) – jedná se o všechny zdanitelné příjmy, které nebyly zachyceny v příjmech podle § 6 až 9 ZDP.²²

Příjmy lze snížit o prokázané výdaje nutné na dosažení příjmů. Výdaje paušálem se uplatňují pouze u příležitostných příjmů ze zemědělské výroby (například u příjmu z prodeje přebytků z vlastní zahrádky) je možná v jednom dílčím základu daně kombinace výdajů paušálem a v prokázané výši.²³

Ostatními příjmy jsou **příležitostné příjmy**:

- z pronájmu movitého majetku;
- z činnosti (tj. příjmy nahodilé, které nejsou považovány za podnikání);
- ze zemědělské výroby.

Jestliže všechny tyto příležitostné příjmy ve svém souhrnu za zdaňovací období nepřesáhnou 20 000 Kč, jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob.

Další druhy příjmů:

- z prodeje majetku;

²¹ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2010*. 10. vyd. Praha: 1.VOX, 2010. 356s. ISBN 978-80-86324-86-9., str. 148-149

²²ČESKO. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

²³ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 194-195

- přijaté výživné nebo důchod (renta), pokud se nejedná o výživné podle zákona o rodině.²⁴

Od základu daně lze odečíst **nestandardní odpočty**, kterými jsou:

- úroky z úvěrů na bytové potřeby (stavební spoření nebo hypoteční úvěr) jsou limitovány částkou 300 000 Kč;
- dary na veřejně prospěšné účely, 1000 Kč, maximálně do výše 10 % ze ZD;
- příspěvky na penzijní připojištění;
- pojistné na soukromé životního pojištění a pojistné na penzijní pojištění;
- zaplacené členské příspěvky člena odborové organizace;
- úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání;
- daňová ztráta.²⁵

Položky odčitatelné od základu daně:

- lze odečíst daňovou ztrátu, a to nejdéle v pěti zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje;
- lze odečíst 100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil při realizaci projektů výzkumu a vývoje, pokud vynaložené výdaje (náklady) souvisejí s touto realizací projektu výzkumu a vývoje pouze z části, je možné od základů daně odečíst pouze tuto jejich část;
- lze odečíst 50 % částky, kterou poplatník vypořádá v peněžní nebo v nepeněžní formě oprávněným osobám jejich majetkový podíl.

Slevy na dani:

- 18 000 Kč za každého zaměstnance se zdravotním postižením;
- 60 000 Kč za každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením;
- pro poplatníka s příslibem investiční pobídky ve výši daně vypočtené podle § 16 z dílčího základu daně (§ 7).²⁶

²⁴ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str. 195-196.

²⁵ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2., str.198-202

²⁶ČESKO. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Fyzické osoby mohou ve zdaňovacím období uplatnit slevy na dani ve výši:

- 24 840 Kč ročně,
- 24 840 Kč ročně na manželku (manžela) žijící(ho) v domácnosti s poplatníkem, pokud nemá vlastní příjem přesahující částku 68 000 Kč;
- 2 520 Kč ročně, pokud poplatník pobírá invalidní důchod 1. nebo 2. stupně;
- 5 040 Kč ročně pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu 3. Stupně;
- 16 140 Kč ročně je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P;
- 4 020 Kč ročně u poplatníka soustavně se připravujícího na budoucí povolání a to až do dovršení věku 26 let, nebo po dobu prezenční studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání, až do dovršení věku 28 let.²⁷

Daňové zvýhodnění ve výši 13 404 Kč ročně náleží na každé vyživované dítě, které žije s poplatníkem v domácnosti.

Daňový bonus náleží poplatníkovi maximálně ve výši 60 300 Kč ročně.²⁸

Sazba daně z příjmů fyzických osob činí 15 % ze základu daně sníženého o nezdanitelné části základu daně a zaokrouhleného na celá sta Kč dolů.

Zálohy na daň z příjmů se platí v průběhu zálohového období a pro stanovení periodicity a výše zálohy se vychází z poslední známé daňové povinnosti.

Zálohy neplatí poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30 000 Kč, a dále zálohy neplatí obce a kraje.

Poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost přesáhla 30 000 Kč, avšak nepřesáhla 150 000 Kč, platí zálohy na daň na zdaňovací období, a to ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti ve dvou splátkách.

Poplatníci jejichž poslední známá daňová povinnost přesáhla 150 000 Kč, platí zálohy na daň na zdaňovací období, a to ve výši 1/4 poslední známé daňové povinnosti ve čtyřech splátkách.²⁹

²⁷VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str. 299-301

²⁸VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str. 302

²⁹ČESKO. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

3.2.1 Shrnutí

U každého subjektu, kde hraje velmi významnou úlohu výše daňového, resp. odvodového zatížení, je výše zdanění přímo závislá na možnosti uplatnění nezdanitelných částí základu daně a slev na dani a především na výši celkového zdanitelného příjmu. Daň z příjmů fyzických osob je rozdělena do pěti dílčích základů daně (ze závislé činnosti, z podnikání, z kapitálového majetku, z pronájmu a ostatní příjmy).

3.3 SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ

System sociálního pojištění tvoří nejvýznamnější příjmový, ale i výdajový kanál veřejných rozpočtů. Stát jeho prostřednictvím realizuje svoji politiku v oblasti zdravotnictví, zabezpečení občanů ve stáří a nemoci.³⁰

Sociální pojištění v České republice se skládá z veřejného zdravotního, nemocenského a důchodového pojištění a ze státní politiky zaměstnanosti.³¹

Pojistné je jedním z příjmů státního rozpočtu, zahrnuje pojistné na nemocenské pojištění, na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Příjmem státního rozpočtu jsou též penále, přírážka k pojistnému a pokuty.³²

Pro rok 2013 platí OSVČ pojistné v minimální výši **1890 Kč měsíčně**.

Výše pojistného se stanoví procentní sazbou z vyměřovacího základu zjištěného za rozhodné období.³³

Sazby pojistného činí:

³⁰VANČUROVÁ, Alena; KLAZAR, Stanislav. *Sociální a zdravotní pojištění - úvod do problematiky*. 1. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2005. 96s. ISBN 978-80-73571-023.,str. 9

³¹VANČUROVÁ, Alena; KLAZAR, Stanislav. *Sociální a zdravotní pojištění - úvod do problematiky*. 1. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2005. 96s. ISBN 978-80-73571-023.,str. 18

³² KOLEKTIV autorů. *Abeceda mzdové účetní 2012*. 22. vyd. Praha: Anag, 2012. 573s. ISBN 978-80-7263-716-4., str. 362

³³ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení: s komentářem a příklady k 1.1.2011*. 3. vyd. Praha: Anag, 2011, 147s. ISBN 978-80-7263-651-8., str. 38

u OSVČ – 29,20 %, nebo 31,20 % z ročního vyměřovacího základu, v případě účasti na II. pilíři důchodové reformy

- 28 % na důchodové pojištění. Pokud se účastní II. pilíře, je to 26,20 %;
- 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti. Pokud se účastní II. pilíře, je to 5 %, které si posílá do penzijní společnosti

u zaměstnance – 6,5 %

- 6,5 % z vyměřovacího základu, pouze na důchodové pojištění. Pokud se účastní II. pilíře důchodové reformy, je to 8,5 %;
- zaměstnanec pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti neplatí

u zaměstnavatelé – 25 % (26 % u speciálního režimu zaměstnavatelů do 25 zaměstnanců)

- 21,5 % na důchodové pojištění;
- 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti;
- 2,3 % na nemocenské pojištění (dobrovolně lze zvolit i 3,3 % u zaměstnavatelů o velikosti do 25 zaměstnanců³⁴)

Pojistné osob dobrovolně účastných důchodového pojištění činí minimálně 1812 Kč, u osob účastných důchodového spoření pak 1942 Kč.³⁵

Zaměstnavatelé si již od roku 2011 neodečítají od odváděného pojistného polovinu náhrady mzdy, která náleží zaměstnanci prvních 21 pracovních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény.

Od 1.1. 2011 se změnila sazba pojistného na nemocenské pojištění OSVČ na 2,3 % a platí i pro rok 2013. Počítá se z minimálního vyměřovacího základu, který je 5000 Kč, proto minimální platba na pojistné odpovídá částce **115 Kč měsíčně**.

³⁴ZENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení: s komentářem a příklady k 1.1.2011*. 3. vyd. Praha: Anag, 2011, 147s. ISBN 978-80-7263-651-8., str. 60

³⁵ČESKO. Zákon č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

Lze konstatovat, že platby na nemocenské a důchodové pojištění jsou provázány. Od 1.1 2011 byl stanoven maximální měsíční základ pro pojistné na nemocenské pojištění. Ten nemůže být vyšší než 1/12 maximálního (ročního) vyměřovacího základu pro důchodové pojištění – **pro rok 2013** stanoveného na částku **103 536 Kč**. Maximální platba pojistného na nemocenské pojištění tedy je ve výši **2382 Kč měsíčně** (2,3 % ze 103 536).³⁶

3.3.1 Shrnutí

Sociální pojištění je druhou největší příjmovou položkou státního rozpočtu a slouží pro tzv. transfery obyvatelstva - přerozdělení části příjmů výdělečně činných obyvatel podle sociálního hlediska těm, kteří pracovat z určitých důvodů nemohou (děti, studující, důchodci, nemocní, nezaměstnaní).

3.4 DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

Je jednou z nepřímých daní, tzn., že se neplatí přímo jako samostatná částka, ale je obsažena v ceně majetku (např. zboží, materiálu) a služeb. Výrobce nebo prodejce daň připočítává k ceně výrobku nebo služby a zákazník ji zaplatí společně s cenou.³⁷

Jedná se o univerzální daň ze spotřeby. Je daní povinnou a vybírá se na každém stupni zpracování, ale pouze z toho, co bylo k hodnotě statku na daném stupni přidáno. Zdaňuje se tedy jen přidaná hodnota.³⁸

Přidaná hodnota je rozdíl mezi hodnotou prodeje a hodnotou nákupu. Daní z přidané hodnoty se pak rozumí rozdíl mezi daní na výstupu a daní na vstupu.

Daň na vstupu je daň:

- obsažená v částce za přijaté plnění;
- při dovozu zboží,
- při pořízení zboží;
- při poskytnutí služby osobou registrovanou v jiném členském státě;

³⁶ ČESKO. Zákon č.187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

³⁷ ŠTOHL, Pavel;. *Učebnice účetnictví 2011 - 1. díl*. 12. vyd. Znojmo: Štohl Pavel Ing. - vzdělávací středisko, 2011. 155s. ISBN 978-80-87237-35-9., str. 81

³⁸ VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2010*. 10. vyd. Praha: 1.VOX, 2010. 356s. ISBN 978-80-86324-86-9., str. 257

- při poskytnutí služby zahraniční osobou;
- přiznaná dle § 92b (zvláštní režim při dodání zlata).³⁹

Daň na výstupu je daň:

- kterou je plátce povinen priznat ze základu daně za uskutečněné zdanitelné plnění nebo z přijaté platby;
- při dovozu zboží;
- při pořízení zboží;
- při poskytnutí služby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě;
- při poskytnutí služby zahraniční osobou;
- přiznaná dle § 92b (zvláštní režim při dodání zlata).⁴⁰

Vlastní daňová povinnost je daňová povinnost, kdy daň na výstupu převyšuje daň na vstupu.

Nadměrný odpočet je daňová povinnost, kdy daň na vstupu převyšuje daň na výstupu.

Daňovou povinností tedy rozumíme buď vlastní daňovou povinnost nebo nadměrný odpočet.

Zdaňovacím obdobím je:

- kalendářní čtvrtletí (obrat za předcházející kalendářní rok < 10 mil. Kč),
- kalendářní měsíc – obrat za předcházející kalendářní rok je ≥ 10 mil. Kč.⁴¹

Pro nové plátce od 1.1.2013 je zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc.⁴²

Plátcem se stane osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, jejíž obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 1 000 000 Kč.

Plátcem daně se stává od prvního dne druhého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročila stanovený obrat.⁴³

³⁹VYBÍHAL, Václav. Soubor přednášek předmětu *Zdaňování příjmu a spotřeby* – interní materiály

⁴⁰ VYBÍHAL, Václav. Soubor přednášek předmětu *Zdaňování příjmu a spotřeby* – interní materiály

⁴¹ VYBÍHAL, Václav. Soubor přednášek předmětu *Zdaňování příjmu a spotřeby* – interní materiály

⁴²DUŠEK, Jiří. *DPH 2013*. 10. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 256 s. ISBN 978-80-247-4625-8., str.67

⁴³ DUŠEK, Jiří. *DPH 2013*. 10. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 256 s. ISBN 978-80-247-4625-8., str.19

Plátce je povinen do 25 dnů po skončení zdaňovacího období podat daňové přiznání podání na tiskopisu předepsaném Ministerstvem financí, a to v případě, že mu nevznikla daňová povinnost, pokud zákon nestanoví jinak.⁴⁴

Sazby daně z přidané hodnoty v roce 2013 je:

- 21 % - základní sazba daně;
- 15 % - snížená sazba daně.

Základní sazba daně se uplatňuje u:

- zboží;
- služeb;
- převodu nemovitosti;
- dodání stavby;
- dovozu zboží s jednotnou celní sazbou, pokud alespoň jeden druh podléhá základní sazbě daně.⁴⁵

Snížená sazba daně se uplatňuje u:

- zboží uvedené v příloze č. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, (dodání vody, plynu, tepla, chladu a elektřiny, nového zboží vyrobeného za účelem prodeje, služby telekomunikační, přeprava osobní a nákladní a pod.);
- služeb uvedených v příloze č. 2 zákona 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, (opravy invalidních vozíků, úprava a rozvod vody prostřednictvím sítí, sběr a přeprava komunálního odpadu, pozemní hromadná pravidelná doprava cestujících a jejich zavazadel, ubytovací služby, domácí péče o děti, staré, nemocné a zdravotně postižené občany, služby spisovatelů, skladatelů, sochařů a pod.);
- staveb pro sociální bydlení.⁴⁶

3.4.1 Shrnutí

Daň z přidané hodnoty je nepřímá univerzální daň, tvoří část ceny výrobků a služeb. Je vybírána postupně při každém prodeji.

⁴⁴ DUŠEK, Jiří. *DPH 2013*. 10. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 256 s. ISBN 978-80-247-4625-8., str.68

⁴⁵ DUŠEK, Jiří. *DPH 2013*. 10. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 256 s. ISBN 978-80-247-4625-8., str.38

⁴⁶ČESKO. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

3.5 DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY

Základním právním předpisem v oblasti poskytování dávek státní sociální podpory je zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

Převážná část dávek státní sociální podpory je založena mimo jiné na systému stanovení životního minima. Životní minimum je stanoveno zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.⁴⁷

Státní sociální podpora je sociální systém dávek financovaných ze státního rozpočtu, kterým se stát podílí na krytí nákladů na výživu a ostatní základní osobní potřeby dětí a rodin a nákladů vznikajících při sociálních situacích, stanovených v zákoně.⁴⁸

Poskytování sociálních dávek v ČR v letech 2008-2013 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 2 Přehled vývoje částek životního minima v ČR v letech 2008 -2013.

Ukazatel / Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Jednotlivec	3 126	3 126	3 126	3 126	3 410	3 126
Společně posuzované osoby 1. v pořadí	2 880	2 880	2 880	2 880	0	2 880
U 2. a dalších osob od 15 let věku	2 600	2 600	2 600	2 600	2 830	2 600
Dítě do 6 let	1 600	1 600	1 600	1 600	1 740	1 600
Dítě od 6 do 15 let	1 960	1 960	1 960	1 960	2 140	1 960
Dítě od 15 do 26 let	2 250	2 250	2 250	2 250	2 450	2 250
Existenční minimum	2 020	2 020	2 020	2 020	2 200	2 200

Zdroj: vlastní zpracování.

⁴⁷ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.375

⁴⁸ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.377

Dávky státní sociální podpory se poskytují jako:

dávky testované (poskytované v závislosti na výši příjmu):

- přídavek na dítě;
- příspěvek na bydlení;
- porodné.

dávky netestované (ostatní dávky):

- rodičovský příspěvek;
- dávky péstounské péče;
- pohřebné.⁴⁹

3.5.1 Přídavek na dítě

Přídavek na dítě je hlavní dlouhodobou dávkou pro rodiny s nezaopatřenými dětmi, který slouží k částečnému krytí nákladů, souvisejících s výchovou a výživou nezaopatřených dětí. Výše přídatku na dítě je zákonem stanovena za kalendářní měsíc a je odvozen od částky na osobní potřeby (životního minima) dítěte, vynásobené koeficientem 2,40.⁵⁰

Výše přídatku na dítě v roce 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013:

- dítě do 6 let – 500 Kč;
- dítě od 6 let do 15 let – 610 Kč;
- dítě od 15 let do 26 let – 700 Kč.

⁴⁹ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str. 396

⁵⁰ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str. 396-397

3.5.2 Příspěvek na bydlení

Příspěvek na bydlení je poskytován proto, aby příjemci (vlastníkovi nebo nájemci) přispěl na náhradu nákladů na bydlení. Touto dávkou stát přispívá na náklady na bydlení rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy, bez ohledu na to, zda jde o byt obecní, družstevní, v soukromém vlastnictví nebo bydlení ve vlastním domě.

Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě přihlášen k trvalému pobytu, jestliže:

- jeho náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30 (na území Prahy koeficientu 0,35);
- součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30 (na území Prahy koeficientu 0,35) není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení.⁵¹

Náklady na bydlení tvoří:

- u bytů užívaných na základě nájemní smlouvy – nájemné a náklady za plnění poskytované v souvislosti s užíváním bytu;
- u družstevních bytů a bytů vlastníků – srovnatelné náklady, které činí za kalendářní měsíc;
- u bytů uvedených – náklady za plyn, elektřinu, vodné, stočné, odvoz odpadu a centrální vytápění nebo za pevná paliva. Pro nárok a výši příspěvku na bydlení se berou v úvahu průměrné náklady na bydlení zaplacené za předchozí kalendářní čtvrtletí.⁵²

⁵¹ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.399-400

⁵² VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.401-402

Náklady na bydlení pro rok 2013 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 3 Normativní náklady na bydlení pro rok 2013 na základě nájemní smlouvy.

Počet osob v rodině	Měsíční náklady (Kč) na bydlení podle počtu obyvatel obce				
	Praha	více než 100 000	50 000 až 99 999	10 000 až 49 999	do 9 999
1	7 489	5 964	5 687	4 858	4 665
2	10 750	8 663	8 284	7 150	6 886
3	14 673	11 908	11 412	9 929	9 584
4 a více	18 307	15 017	14 419	12 631	12 214

Zdroj: VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013*, str. 401

3.5.3 Porodné

Porodné je testovaná dávka státní sociální podpory, poskytovaná rodině s nízkými příjmy, kterou se jednorázově přispívá na náklady související s narozením 1. dítěte.

Porodné náleží ženě, která porodila své první živé dítě nebo které se současně s prvně narozeným živým dítětem narodilo další živé dítě nebo děti.

Nárok na porodné je vázán na stanovenou hranici příjmů v rodině, která v kalendářním čtvrtletí předcházejícímu kalendářnímu čtvrtletí, ve kterém se narodilo, musí být nižší než 2,4 násobek životního minima rodiny. Výše porodného činí 13 000 Kč na každé narozené dítě. Narodilo-li se s prvním živé narozeným dítětem další živé narozené dítě nebo děti, činí výše porodného 19 500 Kč.⁵³

3.5.4 Rodičovský příspěvek

Rodičovský příspěvek patří mezi netestované dávky státní sociální podpory, kde příjem z výdělečné činnosti nemá vliv na to, zda rodič má nebo nemá nárok na výplatu rodičovského příspěvku. Je dávkou, která má umožnit rodiči, aby se věnoval péči o dítě osobně a celodenně, tedy zpravidla namísto zaměstnání.

⁵³ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.404

Rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně, celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, má nárok na rodičovský příspěvek až do vyčerpání celkové částky 220 000 Kč, nejdéle do 4 let věku dítěte.⁵⁴

Výše rodičovského příspěvku činí:

- jestliže 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu je $\leq 7\,600$ Kč, rodičovský příspěvek může činit maximálně 7 600 Kč měsíčně;
- pokud 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu je $> 7\,600$ Kč, je výše rodičovského příspěvku omezena touto částkou; rodičovský příspěvek může činit maximálně 11 500 Kč měsíčně;
- jestliže ke dni narození nejmladšího dítěte v rodině nelze stanovit denní vyměřovací základ, pak rodič si může zvolit vyšší rodičovského příspěvku až do částky 7 600 Kč;
- pokud ani z jedním z rodičů nelze uvedený vyměřovací základ stanovit, náleží rodičovský příspěvek v pevných měsíčních částkách 7 600 Kč do konce 9. měsíce věku a následně ve výši 3 800 Kč do 4 let věku dítěte.⁵⁵

3.5.5 Pohřebné

Pohřebné je netestovanou jednorázovou dávkou státní sociální podpory, kterou se přispívá na náklady spojené s vypravením pohřbu. Výše pohřebného činí 5 000 Kč.⁵⁶

3.5.6 Shrnutí

Dávky státní sociální podpory jsou financovány ze státního rozpočtu na pokrytí nákladů na obživu a základních potřeb a měly být poskytovány dětem a rodinám, kteří se ocitnou z různých důvodů ve finanční tísní a bez pomoci státu nejsou schopni si sami nějak pomoci.

⁵⁴ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.404-405

⁵⁵ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.405

⁵⁶ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.408

3.6 DÁVKY STÁTNÍ POMOCI V HMOTNÉ NOUZI

Jde o systém dávek financovaných ze státního rozpočtu a poskytovaných k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi.

Pro účely posuzování stavu hmotné nouze se příjmy a sociální a majetkové poměry osoby, která žádá o dávku, posuzují společně s příjmy a sociálními a majetkovými poměry dalších osob. Okruh těchto osob se posuzuje podle zákona o životním a existenčním minimu.⁵⁷

Druhy dávek pomoci v hmotné nouzi:

- příspěvek na živobytí;
- doplatek na bydlení;
- mimořádná okamžitá pomoc.⁵⁸

3.6.1 Příspěvek na živobytí

Nárok na příspěvek na živobytí má osoba v hmotné nouzi, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob.

Nárok na výplatu příspěvku na živobytí nevznikne v kalendářním měsíci, pokud průměrný měsíční příjem osoby nebo společně posuzovaných osob za 3 předcházející kalendářní měsíce byl vyšší než 3násobek životního minima společně posuzovaných osob.⁵⁹

⁵⁷ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.409

⁵⁸ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.413

⁵⁹ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.413

3.6.2 Doplatek na bydlení

Nárok na doplatek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který užívá byt, jestliže by byl: jeho příjem zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby nebo příjem zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí společně posuzovaných osob nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob.⁶⁰

3.6.3 Mimořádná okamžitá pomoc

Nárok na mimořádnou okamžitou pomoc má osoba:

- které hrozí vážná újma na zdraví;
- kterou postihla vážná mimořádná událost (povodeň, vichřice, požár apod.);
- která nemá dostatečné prostředky k úhradě jednorázového výdaje spojeného např. se zaplacením správního poplatku při prokázané ztrátě osobních dokladů;
- nemá prostředky na úhradu nákladů spojených s pořízením nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby;
- která je ohrožena sociálním vyloučením při propuštění z vazby nebo trestu odnětí svobody, po ukončení léčby z léčebného zařízení.⁶¹

3.6.4 Shrnutí

Dávky státní pomoci v hmotné nouzi jsou financovány ze státního rozpočtu a slouží k zajištění základních životních podmínek a měly by být poskytovány fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi.

⁶⁰ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.415

⁶¹ VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2., str.416

4 PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části bakalářské práce je provedena kvantifikace změn v oblasti jednotlivých daní a dávek různých variant a vybraných typů domácností. Jsou zde využity metody zkoumání, především metody deskripce, komparace, analýza, syntéza, explikace, matematicko-statistická metoda a metoda dotazníková.

Praktická část bakalářské práce je založena na analýze dotazníkového zkoumání vytypovaných domácností. Je zaměřena na členy rodin, jejich příjmy a výdaje, protože oni jsou nejvíce zasaženi reformními změnami, kterými naše společnost prochází. Jedná se o vytypované rodiny z regionu Třebíčsko, jejichž společným rysem je dojíždění za prací, protože v daném regionu jsou omezené pracovní příležitosti.

Celkem bylo rozdáno 60 dotazníků, vráceno bylo 55 dotazníků, což je návratnost ve výši 92% z celkového počtu oslovených rodin. Veškeré tabulky a grafy v praktické části bakalářské práce jsou vlastní prací autora, vyhotovené na základě výsledků dotazníkového zkoumání.

4.1 CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÉHO SOUBORU RESPONDENTŮ

Zkoumaný soubor respondentů tvořily rodiny.

Za rodinu lze považovat skupinu osob navzájem spjatých pokrevními svazky, manželstvím nebo adopcí, jejíž dospělí členové jsou odpovědní za výchovu dětí, kteří spolu trvale žijí v jedné domácnosti a společně hospodaří se svými příjmy a výdaji.

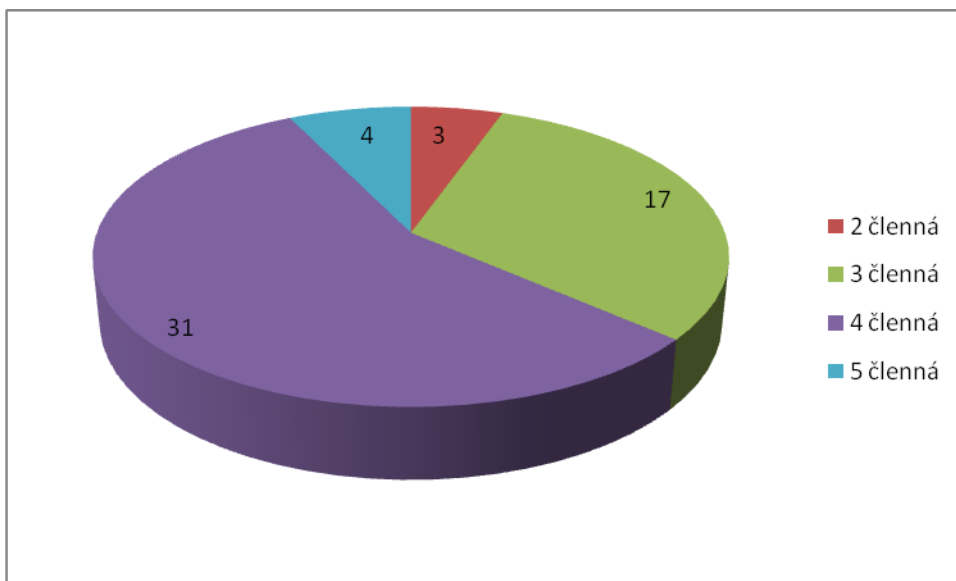
Statistickým zkoumáním je počet rodin, které vyplnily a odevzdaly dotazník. Z 55 rodin, které vyplnily dotazník je zjištěn počet členů jednotlivých rodin. V následující tabulce a grafu je znázorněna četnost domácnosti zkoumaných rodin.

Tabulka č. 4 Četnost domácnosti zkoumaných rodin.

Rodina			
2 členná	3 členná	4 členná	5 členná
3	17	31	4

Zdroj : vlastní zpracování.

Graf č. 1 Četnost domácnosti zkoumaných rodin.

Zdroj: vlastní zpracování.

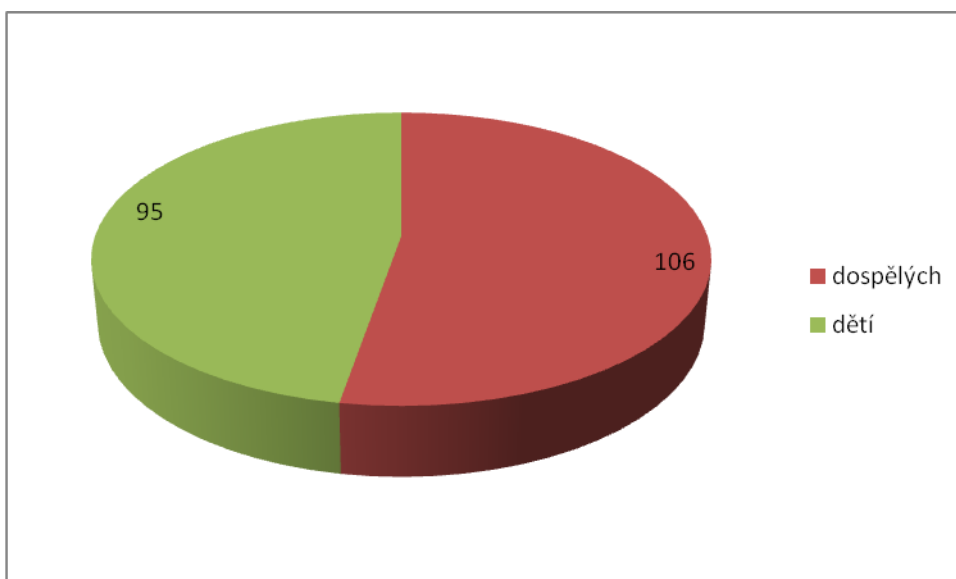
Z celkového počtu členů v domácnosti je 106 dospělých a 95 dětí, jak uvádí následující tabulka a graf.

Tabulka č. 5 Počet členů v domácnosti.

Počet členů	
Dospělých	106
Dětí	95

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf č. 2 Počet členů v domácnosti.

Zdroj: vlastní zpracování.

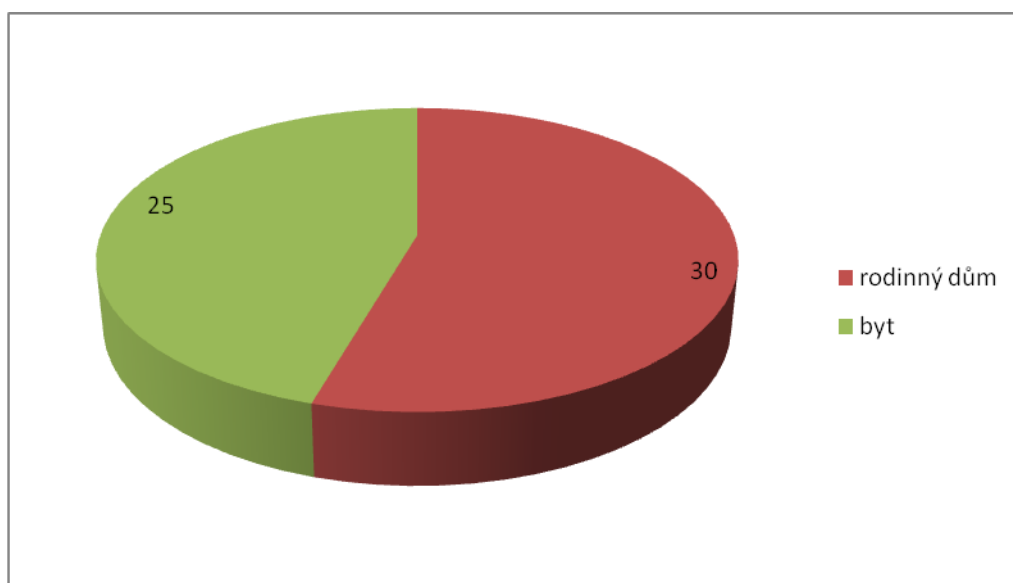
Náklady rodin ovlivňuje hodně faktorů jako jsou například bytové podmínky. Oslovené rodiny žijí převážně v rodinných domech, jak vyplývá z následující tabulky a grafu.

Tabulka č. 6 Bytové podmínky rodin.

Rodinný dům	Byt
30	25

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf č. 3 Bytové podmínky rodin

Zdroj: vlastní zpracování.

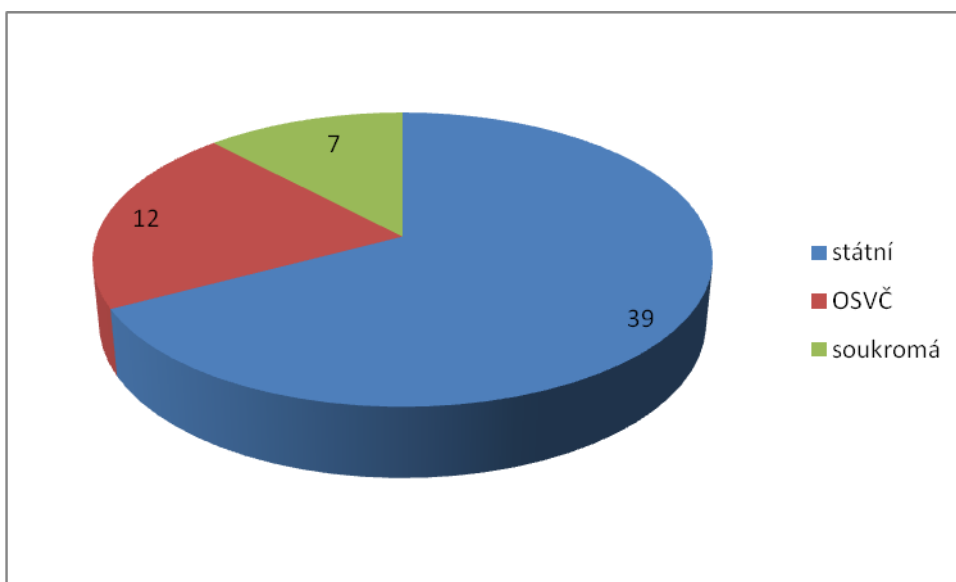
V oslovených rodinách žije celkem 201 osob. Aktivní členové rodin pracují v odlišných sférách zaměstnání. V následující tabulce a grafu je vidět, že nejvíce aktivních členů rodin pracuje ve státní sféře, pak v OSVČ a nejméně v soukromé sféře.

Tabulka č. 7 Sféra zaměstnání

Státní	OSVČ	Soukromá
39	12	7

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf č. 4 Sféra zaměstnání

Zdroj: vlastní zpracování.

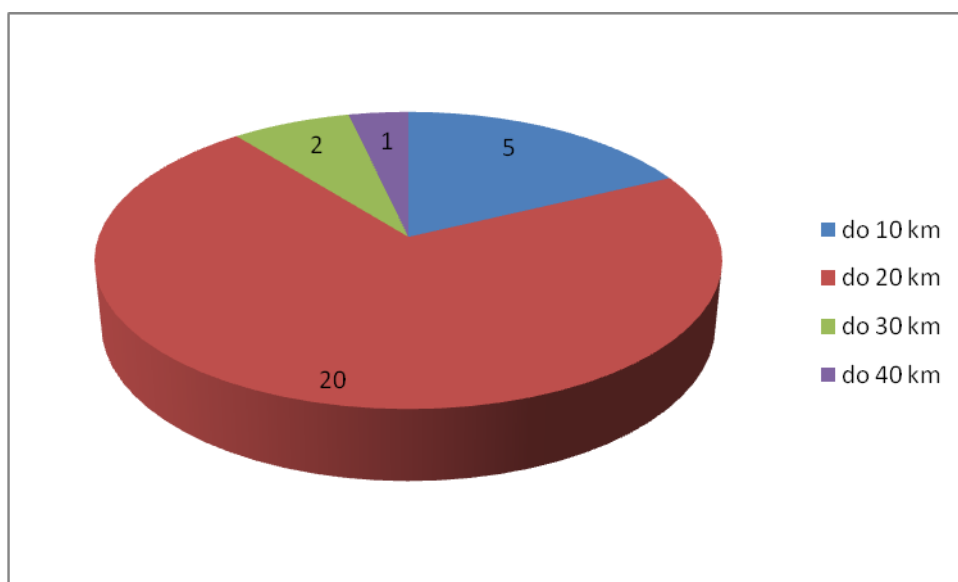
Z celkového počtu 55 rodin dojíždí do zaměstnání 28 rodin. Náklady cestovního do zaměstnání jsou významnou položkou na výdajové straně domácnosti. V následující tabulce a grafu je znázorněna vzdálenost dojíždějích rodin do zaměstnání.

Tabulka č. 8 Vzdálenost dojíždějících rodin do zaměstnání v km.

Počet rodin	Vzdálenost v (km)
5	10
20	20
2	30
1	40

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf č. 5 Vzdálenost dojíždějících rodin do zaměstnání v km.

Zdroj: vlastní zpracování.

4.2 PŘÍJMY RODIN

Příjmem rodin se rozumí veškeré příjmy výdělečně činných členů rodin, kteří tak přispívají na určitý chod domácnosti. Patří sem příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků, příjmy

z podnikání a jiné výdělečné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu, ostatní příjmy a samozřejmě také dávky státní sociální podpory apod., jak ukazují následující tabulky z výsledků dotazníkového šetření.

Tabulka č. 9 Výsledky dotazníkového šetření finanční situace rodiny (příjmy v roce 2013).

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	1	2	3	4	5
počet členů v domácnosti	4	3	3	4	2
bydlíte	rd	rd	rd	rd	b
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	s	s	s os	s os	so
pracujete v místě bydliště	ne	ne	ano	ne	ano
dojíždíte do zaměstnání do (km)	20	10		20	
jste spokojeni se svým příjmem?	ano	ano	ano	ano	ano
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ano	ano	ano	ano
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ne	ne	ano	ano	ne
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ne	ano	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	20	30	20	40	20
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ne	ano	ano
uplatňujete měsíční slevy	ne	ano	ano	ano	ano
na poplatníka	ne	ano	ano	ano	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ne	ano	ano	ano	ne
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ne	ne	ano	ne	ne
přídavek na dítě	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na bydlení	ne	ne	ano	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ne	ne	ne	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	50	40	50	40	50

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 9 – 1. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	6	7	8	9	10
počet členů v domácnosti	3	3	4	3	2
bydlíte	rd	b	rd	b	rd
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	s	s	so	s	so
pracujete v místě bydliště	ano	ano	ne	ano	ne
dojíždíte do zaměstnání do (km)			20		10
jste spokojeni se svým příjmem?	ne	ano	ano	ano	ano
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ano	ano	ano	ano
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ano	ne	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	20	20	30	30	30
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ano	ne	ano
uplatňujete měsíční slevy	ano	ne	ano	ano	ano
na poplatníka	ne	ne	ano	ne	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ne	ano	ano	ano
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ne	ano	ne	ano	ne
přídavek na dítě	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ano	ne	ano	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	50	40	30	40	50

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 9 – 2. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	11	12	13	14	15
počet členů v domácnosti	4	4	4	4	5
bydlíte	rd	rd	b	rd	rd
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	s	s	s	s	s
pracujete v místě bydliště	ne	ne	ano	ne	ano
dojíždíte do zaměstnání do (km)	10	10		10	
jste spokojeni se svým příjmem?	ne	ano	ano	ano	ano
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ano	ano	ano	ano
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	20	20	25	25	30
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ano	ano	ano
uplatňujete měsíční slevy	ano	ne	ano	ano	ano
na poplatníka	ano	ne	ano	ano	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ne	ne	ano	ano	ano
přídavek na dítě	ne	ano	ano	ano	ano
příspěvek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ne	ne	ne	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	60	40	40	40	40

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 9 – 3. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	16	17	18	19	20
počet členů v domácnosti	4	3	3	4	3
bydlíte	b	b	rd	rd	b
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	s	s	os	os	os
pracujete v místě bydliště	ano	ne	ano	ne	ano
dojíždíte do zaměstnání do (km)		20		20	
jste spokojeni se svým příjmem?	ano	ano	ano	ano	ano
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ano	ne	ne	ne
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ne	ne	ano	ano	ano
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	25	25	30	40	30
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ano	ano	ano
uplatňujete měsíční slevy	ano	ano	ano	ano	ano
na poplatníka	ano	ano	ano	ano	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ano	ano	ano	ano	ano
přídavek na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
příspěvek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ne	ne	ne	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	40	30	30	30	30

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 9 – 4. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	21	22	23	24	25
počet členů v domácnosti	4	5	3	3	4
bydlíte	rd	rd	b	rd	rd
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	s	s	s	s	s
pracujete v místě bydliště	ano	ne	ne	ano	ano
dojíždíte do zaměstnání do (km)		20	20		
jste spokojeni se svým příjmem?	ano	ano	ano	ano	ano
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ano	ano	ano	ano
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	40	40	50	20	50
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ano	ano	ano
uplatňujete měsíční slevy	ano	ano	ano	ano	ano
na poplatníka	ano	ano	ano	ano	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ano	ano	ano	ano	ano
přídavek na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
příspěvek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ne	ne	ne	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	40	40	40	40	40

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 9 – 5. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	26	27	28	29	30
počet členů v domácnosti	4	4	4	4	43
bydlíte	b	rd	b	b	b
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	s	s	s	s	s
pracujete v místě bydliště	ne	ne	ano	ano	ano
dojíždíte do zaměstnání do (km)	40	20			
jste spokojeni se svým příjmem?	ano	ano	ano	ano	ano
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ano	ano	ano	ano
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	60	50	60	40	40
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ano	ano	ano
uplatňujete měsíční slevy	ano	ano	ano	ano	ano
na poplatníka	ano	ano	ano	ano	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ano	ano	ano	ano	ano
přídavek na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
příspěvek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ne	ne	ne	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	40	50	40	50	50

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 9 – 6. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	31	32	33	34	35
počet členů v domácnosti	3	3	3	5	4
bydlíte	b	b	rd	rd	b
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	s	s	s	s	s
pracujete v místě bydliště	ano	ne	ne	ne	ne
dojíždíte do zaměstnání do (km)		20	20	20	20
jste spokojeni se svým příjmem?	ano	ano	ano	ano	ano
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ano	ano	ano	ano
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	25	35	40	35	25
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ano	ano	ano
uplatňujete měsíční slevy	ano	ano	ano	ano	ano
na poplatníka	ano	ano	ano	ano	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ano	ano	ano	ano	ano
přídavek na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
příspěvek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ne	ne	ne	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	40	30	30	30	50

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 9 – 7. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	36	37	38	39	40
počet členů v domácnosti	4	4	4	3	4
bydlíte	b	b	rd	b	b
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	s	s	s	s	s
pracujete v místě bydliště	ano	ano	ano	ano	ano
dojíždíte do zaměstnání do (km)					
jste spokojeni se svým příjmem?	ano	ano	ano	ano	ano
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ano	ano	ano	ano
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	60	40	55	60	35
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ano	ano	ano
uplatňujete měsíční slevy	ano	ano	ano	ano	ano
na poplatníka	ano	ano	ano	ano	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ano	ano	ano	ano	ano
přídavek na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
příspěvek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ne	ne	ne	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	50	50	40	40	40

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 9 – 8. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	41	42	43	44	45
počet členů v domácnosti	5	4	3	4	4
bydlíte	rd	b	rd	b	rd
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	s	so	s	os	os
pracujete v místě bydliště	ne	ano	ne	ne	ne
dojíždíte do zaměstnání do (km)	30		20	20	20
jste spokojeni se svým příjmem?	ano	ano	ano	ano	ano
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ano	ano	ne	ne
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ne	ne	ne	ano	ano
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	40	35	35	40	45
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ano	ano	ano
uplatňujete měsíční slevy	ano	ano	ano	ano	ano
na poplatníka	ano	ano	ano	ano	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ano	ano	ano	ano	ano
přídavek na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
příspěvek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ne	ne	ne	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	40	40	50	50	40

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 9 – 9. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	46	47	48	49	50
počet členů v domácnosti	4	4	4	4	3
bydlíte	b	rd	rd	rd	rd
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	os	os	os	s	s
pracujete v místě bydliště	ne	ne	ano	ne	ne
dojíždíte do zaměstnání do (km)	20	20		30	20
jste spokojeni se svým příjmem?	ano	ano	ano	ano	ano
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ne	ne	ne	ano	ano
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ano	ano	ano	ne	ne
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	40	40	40	45	45
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ano	ano	ano
uplatňujete měsíční slevy	ano	ano	ano	ano	ano
na poplatníka	ano	ano	ano	ano	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ano	ano	ano	ano	ano
přídavek na dítě	ano	ano	ano	ano	ano
příspěvek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ne	ne	ne	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	40	40	50	50	50

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 9 dokončení.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	51	52	53	54	55
počet členů v domácnosti	4	4	3	4	2
bydlíte	rd	b	b	rd	b
jste zaměstnaní	ano	ano	ano	ano	ano
pracujete jako	so	so	os	s	os so
pracujete v místě bydliště	ne	ano	ne	ano	ano
dojíždíte do zaměstnání do (km)	20		20		
jste spokojeni se svým příjmem?	ano	ano	ano	ano	ne
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ano	ne	ano	ano
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ne	ne	ano	ne	ano
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ne	ne	ne	ne	ne
měsíční příjem do (v tis.Kč)	30	45	30	30	50
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ano	ano	ano	ano
uplatňujete měsíční slevy	ano	ano	ano	ano	ano
na poplatníka	ano	ano	ano	ano	ano
na studenta	ne	ne	ne	ne	ne
na invaliditu	ne	ne	ne	ne	ne
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ano	ano	ano	ne
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ano	ano	ano	ano	ne
přídavek na dítě	ano	ano	ano	ano	ne
příspěvek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
porodné	ne	ne	ne	ne	ne
rodičovský příspěvek	ne	ne	ne	ne	ne
pohřebné	ne	ne	ne	ne	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ne	ne	ne	ne	ne
příspěvek na živobytí	ne	ne	ne	ne	ne
doplatek na bydlení	ne	ne	ne	ne	ne
mimořádná okamžitá pomoc	ne	ne	ne	ne	ne
věk do	40	40	40	40	50

Zdroj: vlastní zpracování.

Vysvětlivky:

1-55 pořadové číslo rodiny

b byt

os osoba samostatně výdělečně činná

rd rodinný dům

s státní

so u soukromíka

4.3 VÝDAJE RODIN

Výdajem rodin se rozumí veškeré výdaje, které se vydávají na úhradu nákladů spojených s chodem domácnosti, s výdaji na výrobky, zboží a služby, které jsou nezbytně nutné pro chod domácnosti a pro uspokojení jednotlivých potřeb členů rodiny. Dále výdaje se mohou lišit podle toho, kolik členů bydlí v jedné domácnosti, podle věku, podle lokality bydlení (město, vesnice), podle osobních potřeb jednotlivce. Do výdajů se počítají platby jako např. potraviny, léky, odívání, pohonné hmoty, nečekané opravy v domácnosti, spoření, internet, nájemné, energie, plyn, vodné-stočné, pojištění, úvěry atd., jak v následující tabulce dokazují výsledky dotazníkového šetření.

Tabulka č. 10 Výsledky dotazníkového šetření finanční situace rodiny (výdaje v roce 2013).

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	1	2	3	4	5
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	2000	500	300	1000	0
internet	0	350	605	0	100
kulturní akce	1000	500	400	1000	700
léky	1000	0	100	100	300
nájemné	0	0	0	0	0
odívání	3000	1000	500	5000	1500
osobní pojištění	0	1200	1800	2500	500
pohonné hmoty	3000	2000	3000	5000	2000
potraviny	7000	3000	6000	8000	4000
půjčky, úvěry	10000	4000	4000	0	0
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	1000	500	500	1000	500
spoření	3000	0	2463	0	5000
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	10000	1000	3500	0	2500
telefon	1000	700	1000	1000	0
energie + teplo	5000	3000	1850	2500	3000
plyn, tuhá paliva	4500		3110	1500	0
vodné + stočné	1000	300	530	0	500
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	52685	18235	29843	28785	20785

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 – 1. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	6	7	8	9	10
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	600	1000	1000	2000	500
internet	726	300	500	360	300
kulturní akce	300	100	200	600	500
léky	200	100	300	1500	100
nájemné	0	5000	0	3000	0
odívání	700	500	2000	1000	1000
osobní pojištění		1000	0	500	700
pohonné hmoty	1000	1000	2000	1000	2500
potraviny	5000	6000	5000	8000	8000
půjčky, úvěry	0	5000	0	4500	9000
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	300	300	1000	1000	0
spoření	0	0	10000	2000	2000
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	250	0	2000	0	0
telefon	250	100	500	300	350
energie + teplo	2730	5000	2000	1500	2000
plyn, tuhá paliva	1790	300	0	300	2500
vodné + stočné	630	0	0	500	800
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	14661	25885	26685	28245	30435

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 – 2. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	11	12	13	14	15
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	1200	1000	1100	1200	1300
internet	500	300	300	400	600
kulturní akce	0	500	200	0	0
léky	300	100	500	300	300
nájemné	0	0	3000	0	0
odívání	1500	1000	900	1000	1000
osobní pojištění	600	0	0	0	0
pohonné hmoty	1000	1000	600	1000	600
potraviny	6000	4000	5000	5000	5000
půjčky, úvěry	0	3600	0	0	0
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	0	0	400	300	300
spoření	0	0	0	0	0
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	4000	800	500	400	400
telefon	300	1000	1000	1000	600
energie + teplo	4000	3000	1800	3500	3500
plyn, tuhá paliva	2500		400	2500	3000
vodné + stočné	400	200	500	300	300
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	22485	16685	16385	17085	17085

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 – 3. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	16	17	18	19	20
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	1300	2000	800	1000	1000
internet	600	300	600	600	600
kulturní akce	300	0	300	0	0
léky	200	600	300	400	500
nájemné	0	2000	0	0	3000
odívání	2000	1500	2000	2000	2000
osobní pojištění	0	0	0	0	0
pohonné hmoty	2000	2000	1000	1000	2000
potraviny	6000	5000	5500	5000	5000
půjčky, úvěry	0	0	0	0	0
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	300	300	200	300	300
spoření	0	0	0	0	0
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	600	0	300	500	0
telefon	500	600	1000	600	1000
energie + teplo	3500	3000	2000	2000	2500
plyn, tuhá paliva	3000	2500	3000	3000	2500
vodné + stočné	400	300	500	500	400
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	20885	20285	17685	17085	20985

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 – 4. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	21	22	23	24	25
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	1000	2000	1000	1000	1500
internet	600	600	500	500	600
kulturní akce	0	0	0	0	1000
léky	300	1000	300	500	500
nájemné	0	0	3000	0	0
odívání	1000	2000	2000	1500	2000
osobní pojištění	0	0	0	0	0
pohonné hmoty	1000	2500	2000	0	1500
potraviny	6000	7000	5000	4000	6000
půjčky, úvěry	0	0	0	0	0
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	400	500	300	300	400
spoření	0	0	0	0	0
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	300	300	500	800	500
telefon	1300	1000	1200	1200	1000
energie + teplo	5000	2500	2500	2500	2500
plyn, tuhá paliva	0	2500	3000	3000	2500
vodné + stočné	500	300	300	300	300
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	17585	22385	21785	15785	20485

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 – 5. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	26	27	28	29	30
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	1200	1200	1500	1500	1600
internet	500	500	350	350	350
kulturní akce	600	300	600	600	300
léky	500	300	500	300	500
nájemné	2000	0	0	2500	0
odívání	2000	1300	2000	2500	3000
osobní pojištění	0	0	0	0	0
pohonné hmoty	2000	2000	2000	1000	1300
potraviny	6000	6500	6500	5000	5000
půjčky, úvěry	0	0	0	0	0
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	400	400	500	350	400
spoření	0	0	0	0	0
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	300	500	500	600	500
telefon	1000	1200	1200	1000	1200
energie + teplo	2500	2000	2000	2000	2500
plyn, tuhá paliva	2500	3000	3000	3000	3000
vodné + stočné	300	400	300	300	300
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	21985	19785	21135	21185	20135

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 – 6. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	31	32	33	34	35
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	1400	1500	1500	1500	1000
internet	350	400	350	350	350
kulturní akce	300	0	0	300	600
léky	300	600	500	500	300
nájemné	3000	0	0	0	0
odívání	1500	2000	1500	2500	2500
osobní pojištění	0	0	0	0	0
pohonné hmoty	0	1000	2000	2500	1000
potraviny	4500	4500	4500	7500	7000
půjčky, úvěry	0	0	0	0	0
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	300	350	400	350	250
spoření	0	0	0	0	0
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	600	0	0	700	600
telefon	1300	600	1200	1300	1500
energie + teplo	2500	2500	2300	2000	2500
plyn, tuhá paliva	2500	2500	2400	3000	2500
vodné + stočné	300	300	300	300	300
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	19035	16435	17135	22985	20585

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 – 7. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	36	37	38	39	40
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	1500	1200	1000	1500	1000
internet	350	350	350	350	400
kulturní akce	1000	0	400	0	400
léky	500	500	400	600	300
nájemné	0	3000	0	2500	2500
odívání	2500	2000	3000	2500	3000
osobní pojištění	0	0	0	0	0
pohonné hmoty	1500	2000	3000	2000	2500
potraviny	8000	7000	8000	5000	8000
půjčky, úvěry	0	0	0	0	0
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	300	400	350	400	400
spoření	0	0	0	0	0
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	600	400	400	0	500
telefon	1000	800	1000	1000	1200
energie + teplo	2500	2500	2500	2500	2500
plyn, tuhá paliva	2500	2500	2500	2500	2500
vodné + stočné	300	300	300	300	300
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	22735	23135	23385	21335	25685

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 – 8. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	41	42	43	44	45
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	1300	1000	800	1200	1000
internet	350	350	400	350	400
kulturní akce	0	0	0	300	300
léky	500	500	300	300	300
nájemné	0	2500	0	2700	0
odívání	3000	2000	2000	2500	2500
osobní pojištění	0	0	0	0	0
pohonné hmoty	3000	2000	2000	2000	2500
potraviny	9000	6500	5500	7500	7800
půjčky, úvěry	0	0	0	0	0
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	400	300	350	400	350
spoření	0	0	0	0	0
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	1000	500	600	600	500
telefon	1000	1200	800	1000	800
energie + teplo	2000	2500	2500	2500	2500
plyn, tuhá paliva	3000	2500	2500	2500	2500
vodné + stočné	300	300	300	300	300
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	25035	22335	18235	24335	21935

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 – 9. pokračování.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	46	47	48	49	50
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	800	1000	800	1000	700
internet	350	350	350	400	350
kulturní akce	500	400	0	500	200
léky	400	300	300	300	300
nájemné	3000	0	0	0	0
odívání	3000	2500	3000	3000	1500
osobní pojištění	0	0	0	0	0
pohonné hmoty	2500	2500	2300	3500	2000
potraviny	7800	7900	7600	8500	4500
půjčky, úvěry	0	0	0	0	0
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	350	430	320	360	350
spoření	0	0	0	0	0
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	400	600	520	600	300
telefon	700	900	850	960	750
energie + teplo	2500	2000	2000	2000	2000
plyn, tuhá paliva	2500	3000	3000	3000	3000
vodné + stočné	300	300	300	300	300
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	25285	22365	21525	24605	16435

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 10 dokončení.

Ukazatel	Výsledky dotazníkového šetření z jednotlivých dotazníků				
	51	52	53	54	55
měsíční výdaje (Kč) :					
hygienické potřeby	700	800	1000	1000	500
internet	350	350	350	350	300
kulturní akce	0	400	0	300	500
léky	350	300	600	300	0
nájemné	0	2700	2700	0	0
odívání	2000	2500	2800	2500	1000
osobní pojištění	0	0	0	0	250
pohonné hmoty	2500	2700	2000	1500	2500
potraviny	6800	8500	5000	6500	2500
půjčky, úvěry	0	0	0	0	0
různé opravy v domácnosti (pračka, myčka aj.)	380	400	380	430	500
spoření	0	0	0	0	1500
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	550	450	0	300	7000
telefon	800	800	600	750	2500
energie + teplo	2000	2000	2000	2000	2000
plyn, tuhá paliva	3000	3000	3000	3000	0
vodné + stočné	300	300	300	300	1500
česká televize + český rozhlas	185	185	185	185	185
Celkem	19915	25385	20915	19415	22605

Zdroj: vlastní zpracování.

Z výsledků dotazníkového šetření se nyní zaměříme na největší měsíční výdaje domácnosti, které jsou v následující tabulce.

Tabulka č. 11 Největší výdaje domácností.

poř. číslo rodiny	1		2		3		4		5	
	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)
hygienické potřeby	2000	3,8	500	2,7	300	1	1000	3,5	0	0
odívání	3000	5,7	1000	5,5	500	1,7	5000	17,4	1500	7,2
pohonné hmoty	3000	5,7	2000	11	3000	10,1	5000	17,4	2000	9,6
potraviny	7000	13,3	3000	16,5	6000	20,1	8000	27,8	4000	19,2
energie + teplo	5000	9,5	3000	16,5	1850	6,2	2500	8,7	3000	14,4
plyn, tuhá paliva	4500	8,5	0	0	3110	10,4	1500	5,2	0	0

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 11 - 1. pokračování.

poř. číslo rodiny	6		7		8		9		10	
	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)
hygienické potřeby	600	4,1	1000	3,9	1000	3,7	2000	7,1	500	1,6
odívání	700	4,8	500	1,9	2000	7,5	1000	3,5	1000	3,3
pohonné hmoty	1000	6,8	1000	3,9	2000	7,5	1000	3,5	2500	8,2
potraviny	5000	34,1	6000	23,2	5000	18,7	8000	28,3	8000	26,3
energie + teplo	2730	18,6	5000	19,3	2000	7,5	1500	5,3	2000	6,6
plyn, tuhá paliva	1790	12,2	300	1,2	0	0	300	1,1	2500	8,2

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 11 – 2. pokračování.

poř. číslo rodiny	11		12		13		14		15	
	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)
hygienické potřeby	1200	5,3	1000	6	1100	6,7	1200	7	1300	7,6
odívání	1500	6,7	1000	6	900	5,5	1000	5,9	1000	5,9
pohonné hmoty	1000	4,4	1000	6	600	3,7	1000	5,9	600	3,5
potraviny	6000	26,7	4000	24	5000	30,5	5000	29,3	5000	29,3
energie + teplo	4000	17,8	3000	18	1800	11	3500	20,5	3500	20,5
plyn, tuhá paliva	2500	11,1	0	0	400	2,4	2500	14,6	3000	17,6

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 11 – 3. pokračování.

poř. číslo rodiny	16		17		18		19		20	
	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.
hodnota	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)
hygienické potřeby	1300	6,2	2000	9,9	800	4,5	1000	5,9	1000	4,8
odívání	2000	9,6	1500	7,4	2000	11,3	2000	11,7	2000	9,5
pohonné hmoty	2000	9,6	2000	9,9	1000	5,7	1000	5,9	2000	9,5
potraviny	6000	28,7	5000	24,6	5500	31,1	5000	29,3	5000	23,8
energie + teplo	3500	16,8	3000	14,8	2000	11,3	2000	11,7	2500	11,9
plyn, tuhá paliva	3000	14,4	2500	12,3	3000	17	3000	17,6	2500	11,9

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 11 – 4. pokračování.

poř. číslo rodiny	21		22		23		24		25	
	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.
hodnota	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)
hygienické potřeby	1000	5,7	2000	8,9	1000	4,6	1000	6,3	1500	7,3
odívání	1000	5,7	2000	8,9	2000	9,2	1500	9,5	2000	9,8
pohonné hmoty	1000	5,7	2500	11,2	2000	9,2	0	0	1500	7,3
potraviny	6000	34,1	7000	31,3	5000	23	4000	25,3	6000	29,3
energie + teplo	5000	28,4	2500	11,2	2500	11,5	2500	15,8	2500	12,2
plyn, tuhá paliva	0	0	2500	11,2	3000	13,8	3000	19	2500	12,2

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 11 – 5. pokračování.

poř. číslo rodiny	26		27		28		29		30	
	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.	abs.	relat.
hodnota	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)	(Kč)	(%)
hygienické potřeby	1200	5,5	1200	6,1	1200	7,1	1500	7,1	1600	7,9
odívání	2000	9,1	1300	6,6	1300	9,5	2500	11,8	3000	14,9
pohonné hmoty	2000	9,1	2000	10,1	2000	9,5	1000	4,7	1300	6,5
potraviny	6000	27,3	6500	32,9	6500	30,8	5000	23,6	5000	24,8
energie + teplo	2500	11,4	2000	10,1	2000	9,5	2000	9,4	2500	12,4
plyn, tuhá paliva	2500	11,4	3000	15,2	3000	14,2	3000	14,2	3000	14,9

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 11 – 6. pokračování.

poř. číslo rodiny	31		32		33		34		35	
	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)
hygienické potřeby	1400	7,4	1500	9,1	1500	8,8	1500	6,5	1000	4,9
odívání	1500	7,9	2000	12,2	1500	8,8	2500	10,9	2500	12,1
pohonné hmoty	0	0	1000	6,1	2000	11,7	2500	10,9	1000	4,9
potraviny	4500	23,6	4500	27,4	4500	26,3	7500	32,6	7000	34
energie + teplo	2500	13,1	2500	15,2	2300	13,4	2000	8,7	2500	12,1
plyn, tuhá paliva	2500	13,1	2500	15,2	2400	14	3000	13,1	2500	12,1

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 11 – 7. pokračování.

poř. číslo rodiny	36		37		38		39		40	
	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)
hygienické potřeby	1500	6,6	1200	5,2	1000	4,3	1500	7	1000	3,9
odívání	2500	11	2000	8,6	3000	12,8	2500	11,7	3000	11,7
pohonné hmoty	1500	6,6	2000	8,6	3000	12,8	2000	9,4	2500	9,7
potraviny	8000	35,2	7000	30,3	8000	34,2	5000	23,4	8000	31,1
energie + teplo	2500	11	2500	10,8	2500	10,7	2500	11,7	2500	9,7
plyn, tuhá paliva	2500	11	2500	10,8	2500	10,7	2500	11,7	2500	9,7

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 11 – 8. pokračování.

poř. číslo rodiny	41		42		43		44		45	
	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)
hygienické potřeby	1300	5,2	1000	4,5	800	4,4	1200	4,9	1000	4,6
odívání	3000	12	2000	9	2000	11	2500	10,3	2500	11,4
pohonné hmoty	3000	12	2000	9	2000	11	2000	8,2	2500	11,4
potraviny	9000	35,9	6500	29,1	5500	30,2	7500	30,8	7800	35,6
energie + teplo	2000	8	2500	11,2	2500	13,7	2500	10,3	2500	11,4
plyn, tuhá paliva	3000	12	2500	11,2	2500	13,7	2500	10,3	2500	11,4

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 11 – 9. pokračování.

poř. číslo rodiny	46		47		48		49		50	
	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)
hygienické potřeby	800	3,2	1000	4,5	800	3,7	1000	4,1	700	4,3
odívání	3000	11,9	2500	11,2	3000	13,9	3000	12,2	1500	9,1
pohonné hmoty	2500	9,9	2500	11,2	2300	10,7	3500	14,2	2000	12,2
potraviny	7800	30,8	7900	35,3	7600	35,3	8500	34,5	4500	27,4
energie + teplo	2500	9,9	2000	8,9	2000	9,3	2000	8,1	2000	12,2
plyn, tuhá paliva	2500	9,9	3000	13,4	3000	13,9	3000	12,2	3000	18,3

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 11. dokončení.

poř. číslo rodiny	51		52		53		54		55	
	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)	abs. (Kč)	relat. (%)
hygienické potřeby	700	3,5	800	3,2	1000	4,8	1000	5,2	500	2,1
odívání	2000	10	2500	9,8	2800	13,4	2500	12,9	1000	4,2
pohonné hmoty	2500	12,6	2700	10,6	2000	9,6	1500	7,7	2500	10,5
potraviny	6800	34,1	8500	33,5	5000	23,9	6500	33,5	2500	10,5
energie + teplo	2000	10	2000	7,9	2000	9,6	2000	10,3	2000	8,4
plyn, tuhá paliva	3000	15,1	3000	11,8	3000	14,3	3000	15,5	1000	4,2

Zdroj: vlastní zpracování.

Vysvětlivky:

1-55 pořadové číslo rodin

poř. číslo rodiny – pořadové číslo rodiny

abs. – absolutní

relat. - relativní

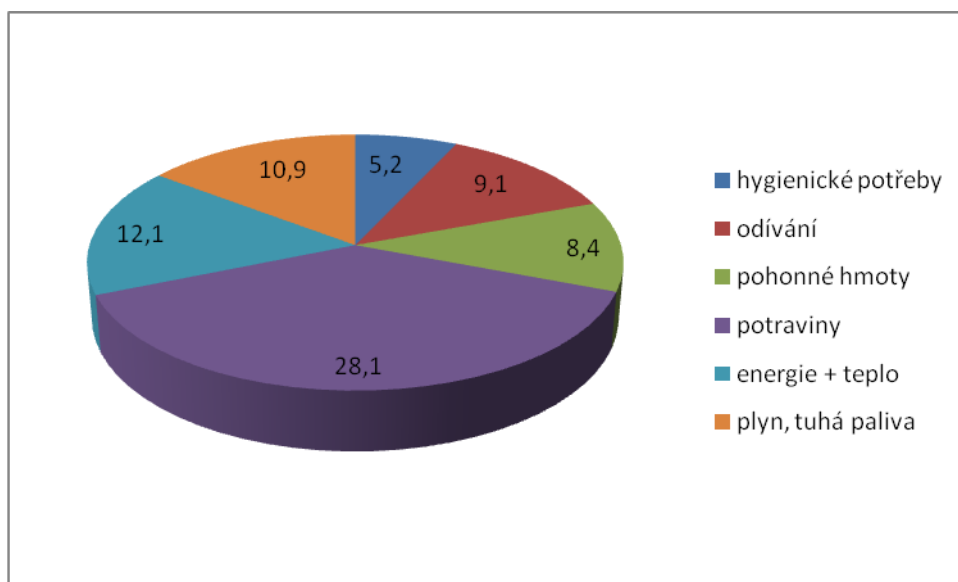
Z uvedených tabulek vyplývá, že nejvíce výdajů se vydává na potraviny, v relativním vyjádření to dělá 28,1 %, což dokazuje následující tabulka a graf.

Tabulka č. 12 Největší výdaje domácnosti (%).

pořadové číslo rodiny	1. - 55. rodin
hodnota	průměr (%)
hygienické potřeby	5,2
odívání	9,1
pohonné hmoty	8,4
potraviny	28,1
energie + teplo	12,1
plyn, tuhá paliva	10,9

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf č. 6 Největší výdaje domácnosti (%)

Zdroj: vlastní zpracování.

4.4 SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ

Sociální pojištění je druhou největší příjmovou položkou státního rozpočtu a slouží pro tzv. transfery obyvatelstva - přerozdělení části příjmů výdělečně činných obyvatel podle sociálního hlediska těm, kteří pracovat z určitých důvodů nemohou (děti, studující, důchodci, nemocní, nezaměstnaní). Následující tabulka ukazuje pojistné za rok 2013.

Tabulka č. 13 Pojistné na sociální zabezpečení.

Pojistné na sociální zabezpečení za rok 2013		
Pojistné na sociální zabezpečení (%)	Zaměstnanec	OSVČ
Podíl z měsíčního vyměřovacího základu na důchodovém pojištění	6,50 (8,5 důchodové spoření)	29,20 (31,2 důchodové spoření)
státní politiku zaměstnanosti	0	
nemocenské pojištění	0	2,30 (dobrovolně)
Maximální vyměřovací základ (48násobek průměrné mzdy) v Kč	1 242 432	1 242 432

Zdroj: vlastní zpracování.

Z údajů v následující tabulce je evidentní, jak se měnilo důchodové pojištění od roku 2011 do roku 2013.

Tabulka č. 14 Důchodové pojištění.

Srovnání vybraných údajů pro rok			
Ukazatel / Rok	2011	2012	2013
minimální záloha na důchodové pojištění (Kč)	1 807	1 836	1 890
maximální vyměřovací základ-důchodové pojištění (Kč)	72násobek průměrné mzdy	48násobek průměrné mzdy	48násobek průměrné mzdy
ročně (Kč)	1 781 280	1 206 576	1 242 432
měsíčně (Kč)	148 440	100 548	103 536
minimální záloha na nemocenské pojištění (Kč)	92	115	115
minimální vyměřovací základ-nemocenské (měsíčně) (Kč)	4 000	5 000	5 000

Zdroj: vlastní zpracování.

4.5 DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

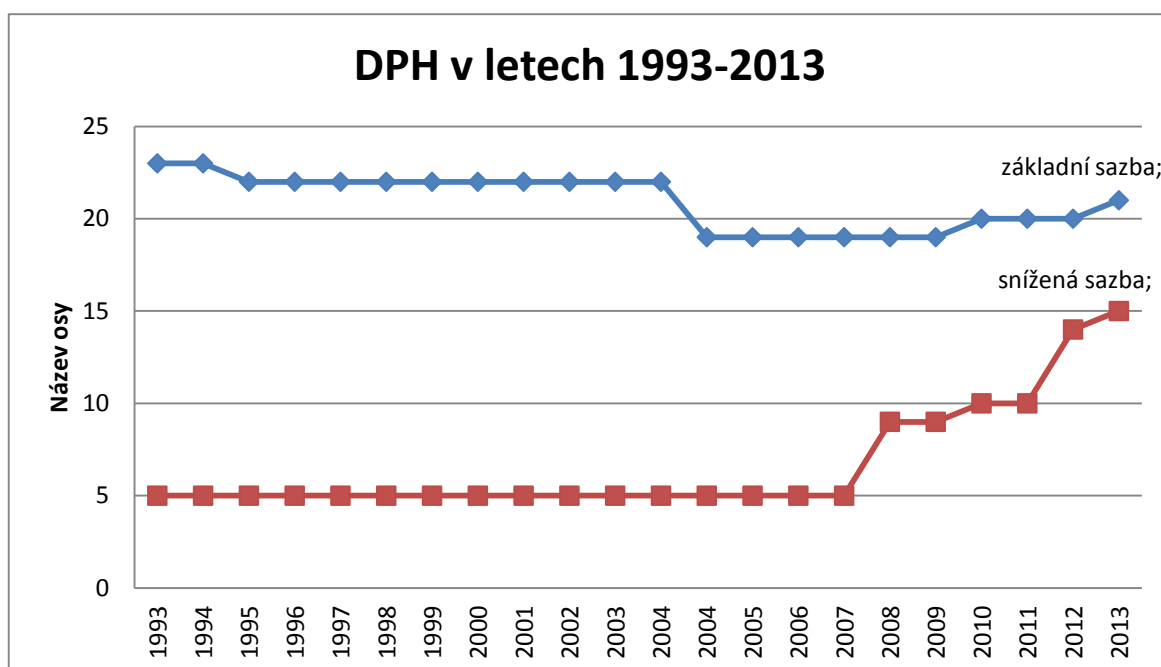
Je nepřímá daň, která se začala používat od roku 1993 a je obsažena v ceně majetku (např. zboží, materiálu) a služeb. Výrobce nebo prodejce daň připočítává k ceně výrobku nebo služby a zákazník ji zaplatí společně s cenou. V následující tabulce a grafu je znázorněn vývoj sazeb DPH v období let 1993-2013.

Tabulka č. 15 Vývoj sazeb DPH v ČR v období let 1993-2013.

Období	Základní sazba DPH (%)	Snížená sazba DPH (%)
1. 1. 1993 – 31. 12. 1994	23	5
1. 1. 1995 – 30. 4. 2004	22	5
1. 5. 2004 – 31. 12. 2007	19	5
1. 1. 2008 – 31. 12. 2009	19	9
1. 1. 2010 – 31. 12. 2011	20	10
1. 1. 2012 – 31. 12. 2012	20	14
od 1. 1. 2013	21	15

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf č. 7 Vývoj sazeb DPH v ČR v období let 1993-2013.

Zdroj: vlastní zpracování.

Sazby daně z přidané hodnoty v roce 2013 je:

- 21 % - základní sazba daně;
- 15 % - snížená sazba daně.

V následujících tabulkách si můžeme ukázat, jak se změni měsíční náklady na potraviny, když se bude měnit snížená sazba DPH, která byla zavedena od roku 1993.

Tabulka č. 16 Skutečné výdaje na potraviny 8 000 Kč na měsíc při sazbách daně (%).

Ukazatel	Skutečné výdaje na potraviny při sazbách daně (%)				
sazba DPH (%)	5	9	10	14	15
DPH (koeficient shora)	0,0476	0,0826	0,0909	0,1228	0,1304
měsíční náklady na potraviny vč. DPH (Kč)	8000	8000	8000	8000	8000
DPH	381	661	727	982	1043
měsíční náklady na potraviny bez DPH (Kč)	7619	7339	7273	7018	6957
Δ (Kč)		280	67	255	61

Zdroj: vlastní zpracování.

Vysvětlivka: Δ - suma je dopad změny DPH na finanční situaci domácnosti.

Měsíčně čtyřčlenná rodina přichází o 663 Kč méně od doby zvýšení DPH z 5 % na 15 %, ročně to dělá 7956 Kč.

Tabulka č. 17 Skutečné výdaje na potraviny 9 000 Kč na měsíc při sazbách daně (%).

Ukazatel	Skutečné výdaje na potraviny při sazbách daně (%)				
sazba DPH (%)	5	9	10	14	15
DPH (koeficient shora)	0,0476	0,0826	0,0909	0,1228	0,1304
měsíční náklady na potraviny vč. DPH (Kč)	9000	9000	9000	9000	9000
DPH	429	743	818	1105	1174
měsíční náklady na potraviny bez DPH (Kč)	8571	8257	8182	7895	7826
Δ (Kč)		315	75	287	69

Zdroj: vlastní zpracování.

Vysvětlivka: Δ - suma je dopad změny DPH na finanční situaci domácnosti.

Měsíčně pětičlenná rodina přichází o 746 Kč méně od doby zvýšení DPH z 5 % na 15 %, ročně to dělá 8952 Kč.

Další dopady jsou v oblasti spotřeby vody, spotřeby léků, které jsou zdaněny sníženou sazbou daně.

4.6 DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY

Dávky státní sociální podpory se od roku 2008 do roku 2011 se neměnily, v roce 2012 vzrostly v průměru o 202 Kč a v roce 2013 se opět vrátily zpět na původní částky jako v roce 2008-2011. V následující tabulce je přehled vývoje částek životního minima.

Tabulka č. 18 Přehled vývoje částek životního minima v ČR v letech 2008-2013.

Ukazatel / Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Jednotlivec	3 126	3 126	3 126	3 126	3 410	3 126
Společně posuzované osoby 1. v pořadí	2 880	2 880	2 880	2 880	0	2 880
U 2.a dalších osob od 15 let věku	2 600	2 600	2 600	2 600	2 830	2 600
Dítě do 6 let	1 600	1 600	1 600	1 600	1 740	1 600
Dítě od 6 do 15 let	1 960	1 960	1 960	1 960	2 140	1 960
Dítě od 15 do 26 let	2 250	2 250	2 250	2 250	2 450	2 250
Existenční minimum	2 020	2 020	2 020	2 020	2 200	2 200

Zdroj: vlastní zpracování.

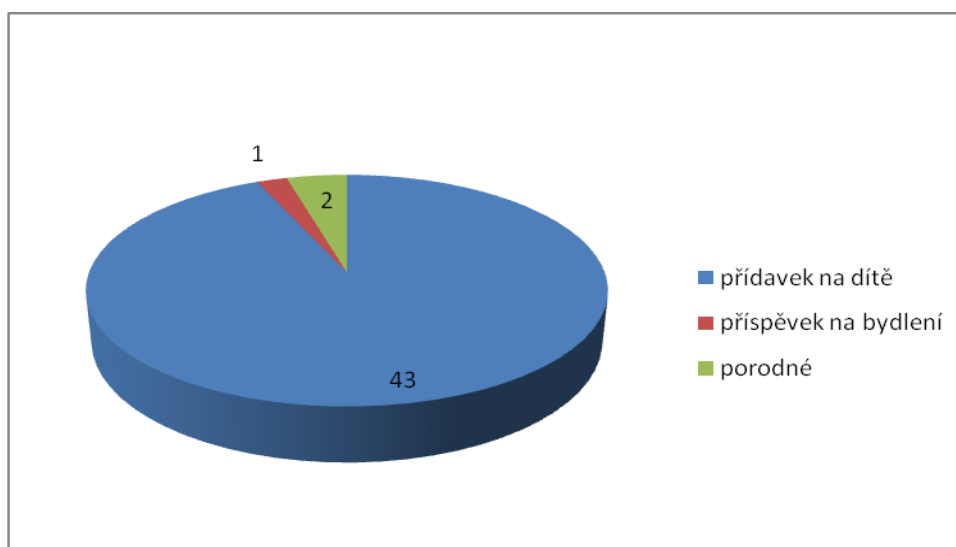
V následující tabulce a grafu je vidět využití dávek státní sociální podpory.

Tabulka č. 19 Využití dávek státní sociální podpory u zkoumaných rodin.

Varianta odpovědi	ano	ne
využíváte některé dávky státní sociální podpory	46	9
přídavek na dítě	43	12
příspěvek na bydlení	1	54
porodné	2	53
rodičovský příspěvek	0	55
pohřebné	0	55

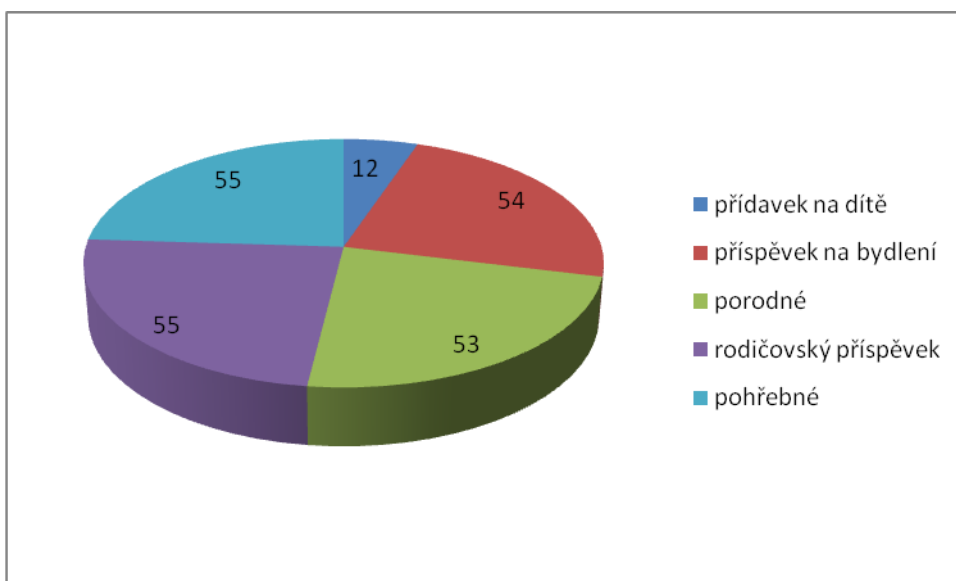
Zdroj: vlastní zpracování.

Graf č. 8 Využití dávek státní sociální podpory u zkoumaných rodin.

Zdroj : vlastní zpracování.

Graf č. 9 Nevyužití dávek státní sociální podpory u zkoumaných rodin.

Zdroj : vlastní zpracování.

4.7 DÁVKY STÁTNÍ POMOCI V HMOTNÉ NOUZI

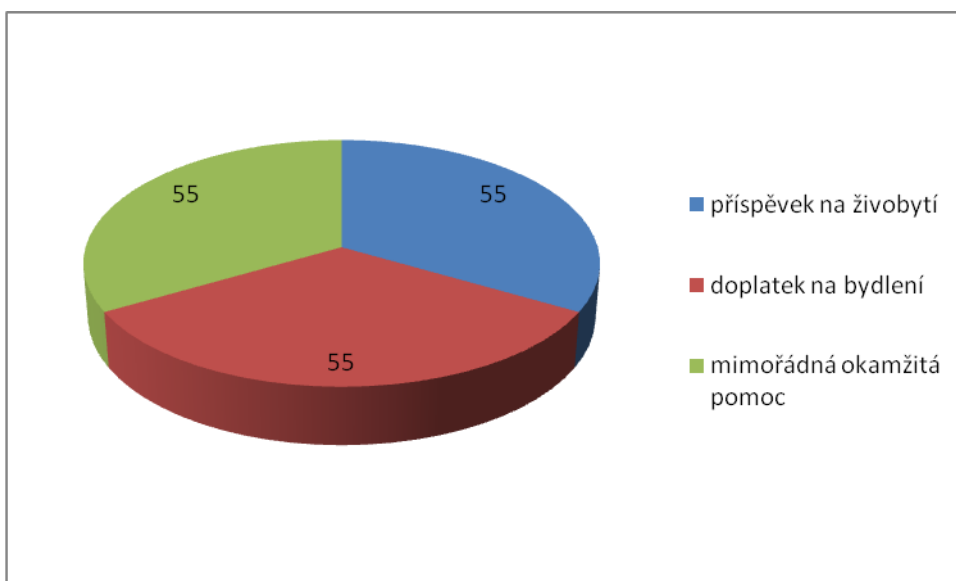
Dávky státní pomoci v hmotné nouzi jsou financovány ze státního rozpočtu a slouží k zajištění základních životních podmínek a měly by být poskytovány fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi. V následující tabulce a grafu lze vyčíst, kolik respondentů tuto možnost využilo.

Tabulka č. 20 Využití dávek státní pomoci v hmotné nouzi.

Varianta odpovědi	ano	ne
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	0	55
příspěvek na živobytí	0	55
doplatek na bydlení	0	55
mimořádná okamžitá pomoc	0	55

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf č. 10 Nevyužití dávek státní pomoci v hmotné nouzi.

Zdroj: vlastní zpracování.

5 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo vyhodnotit dopady daňové politiky České republiky a realizovaných daňových reforem u výběrového souboru dotazovaných rodin, především pak v oblasti dopadu změn v oblasti daně z příjmů fyzických osob, sociálního pojištění a daně z přidané hodnoty i sociálních dávek poskytovaných ze státního rozpočtu, na finanční situaci dané rodiny. Předmětem zájmu byly rodiny strukturované podle výše příjmů a diferencované podle počtu členů domácnosti a sociální dimenze.

Při dotazníkovém šetření jsem zkoumala dopad na finanční situaci rodiny. Zkoumaným souborem je dvou, tří, čtyř, pěti-členná domácnost, z nichž nejvíce jsou ve zkoumaném souboru zastoupeny čtyřčlenné rodiny. Celkový součet všech členů domácnosti je 201, z toho 106 dospělých a 95 dětí. Z hlediska věku je třeba uvést, že věk respondentů se pohyboval v intervalu 30 až 60 let.

Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že z celkového počtu zkoumaných 55 rodin pak 30 rodin bydlí v rodinných domech a 25 rodin bydlí v bytech. Oslovené rodiny žijí převážně ve městě, jen v patnácti případech žijí na vesnici. Nejvíce aktivních členů rodin pracuje ve státní sféře, pak v OSVČ a nejméně pak v soukromé sféře.

Z celkového počtu 55 rodin dojíždí do zaměstnání 28 rodin. Náklady spojené s cestovným do zaměstnání hrají významnou položku na výdajové straně domácnosti. Vzdálenost dojíždějících do zaměstnání se pohybuje v intervalu od 10 do 40 km, z nichž nejvíce rodin dojíždí do vzdálenosti 20 km. V místě bydliště pracuje 27 rodin.

Zajímavé výsledky z dotazníkového šetření situace rodiny přináší přehled o jednotlivých příjmech. Měsíční příjmy domácnosti se pohybují od 20 000 do 50 000 Kč a z hlediska pokrytí nejnutnějších výdajů domácnosti jsem zjistila, jak vyplývá z mého šetření, některé položky na pokrytí domácnosti nevystačí.

Z dotazníkového zkoumání je evidentní, že příjmy hrají důležitou část zdrojů obživy. Patří sem příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků, které pobírá 48 rodin z celkového počtu 55 rodin (87,3 %), přičemž příjmy z podnikání pobírá 12 rodin (21,8 %) a příjmy z pronájmu pobírají 2 rodiny (3,6 %).

Počet zkoumaných rodin, které využívají dávky státní sociální podpory jako jsou příspěvky na bydlení pobírá 1 rodina (1,8 %), přídavky na dítě pobírá 43 rodin (78,2 %) a rodičovský příspěvek pobírají 2 rodiny (3,6 %).

Z dosavadních výsledků vyplývá, že rozhodující výdajovou položkou domácnosti jsou především potraviny, které tvoří 28,1 % z celkových výdajů domácnosti, energie a teplo 12,1 %, plyn a tuhá paliva 10,9 %, odívání 9,1 %, pohonné hmoty 8,4 %, a hygienické potřeby 5,2 %.

Na finanční situaci rodiny má mimořádně velký dopad změna výše snížené sazby DPH, která se od roku 2007 (snížená sazba ve výši 5 %) zvedla až na trojnásobek v roce 2013, resp. 2014 (snížená sazba 15 %). To mělo velký vliv na finanční situaci rodiny, neboť výdaje na potraviny se zvýšily za toto období z titulu zvýšení sazby DPH o 663 až 746 Kč měsíčně u jednotlivých rodin zkoumaného souboru. U nízkopříjmových rodin je negativní dopad na životní úroveň příliš vysoký.

Na základě výsledků vyplývajících z praktické části (dotazníkového šetření) bakalářské práce bych doporučila, aby se ve stáním rozpočtu hledaly rezervy a mohly pomoci rodinám s malými dětmi. Dále bych doporučila úřadům práce, aby se zaměřily na kontrolu toho, kolik dávek státní sociální podpory se zbytečně vyhodí, když nezaměstnaní lidé bydlící na ubytovnách, pracují načerno a ještě tyto dávky pobírají. Úřady práce by si měly zřídit kontrolní úsek, který by to dozoroval a uděloval sankce a tyto sociální dávky po zjištění ihned odebíral a donutil tyto lidi chtít pracovat nebo staří lidé budou muset stále chodit do zaměstnání, protože se neustále zvedá věk odchodu do důchodu a snižuje se reálná úroveň

důchodů. Je to velký nepoměr, když mladí lidé sedí doma, nic nedělají (většinou jsou líní), pobírají sociální dávky a staří lidé chodí do zaměstnání, aby si vydělali na živobytí.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

DUŠEK, Jiří. *DPH 2013*. 10. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 256 s. ISBN 978-80-247-4625-8.

KOLEKTIV autorů. *Abeceda mzdové účetní 2012*. 22. vyd. Praha: Anag, 2012. 573s. ISBN 978-80-7263-716-4.

VANČUROVÁ, Alena; KLAZAR, Stanislav. *Sociální a zdravotní pojištění - úvod do problematiky*. 1. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2005. 96s. ISBN 978-80-73571-023

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňové teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 276 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2011, úplná znění platná k 1.4.2011*. 20. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011. 264 s. ISBN 978-80-247-3944-1.

ŠTOHL, Pavel;. *Učebnice účetnictví 2011 - 1. díl*. 12. vyd. Znojmo: Štohl Pavel Ing. - vzdělávací středisko, 2011. 155s. ISBN 978-80-87237-35-9.

VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2010*. 10. vyd. Praha: 1.VOX, 2010. 356s. ISBN 978-80-86324-86-9.

VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1.VOX, 2012. 368s. ISBN 978-80-87480-05-2.

VYBÍHAL, Václav. Soubor přednášek předmětu. *Daňová propedeutika – interní materiály*

VYBÍHAL, Václav. Soubor přednášek předmětu *Zdaňování příjmu a spotřeby – interní materiály*

VYBÍHAL, Václav a kol. *Mzdové účetnictví 2013, praktický průvodce*. 16. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 464 s. ISBN 978-80-247-4627-2.

VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2008, praktický průvodce*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 216 s. ISBN 978-80-247-2536-9.

VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2010, praktický průvodce*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení: s komentářem a příklady k 1.1.2011*. 3. vyd. Praha: Anag, 2011, 147s. ISBN 978-80-7263-651-8.

ČESKO. Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů.

ČESKO. Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

ČESKO. Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

ČESKO. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

ČESKO. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

7 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
Sb	Sbírka zákonů
ZD	Základ daně
ZDP	Zákon o daních z příjmů
ZTP/P	Zvlášť těžké postižení / průvodce

8 SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 Stanovení základu daní fyzických osob	16
Tabulka č. 2 Přehled vývoje částek životního minima v ČR v letech 2008-2013	26
Tabulka č. 3 Normativní náklady na bydlení pro rok 2013 na základě nájemní smlouvy	29
Tabulka č. 4 Četnost domácnosti zkoumaných rodin	34
Tabulka č. 5 Počet členů v domácnosti	35
Tabulka č. 6 Bytové podmínky rodin	36
Tabulka č. 7 Sféra zaměstnání	37
Tabulka č. 8 Vzdálenost dojíždějících rodin do zaměstnání v km	38
Tabulka č. 9 Výsledky dotazníkového šetření finanční situace rodiny (příjmy v roce 2013)	39
Tabulka č. 9 – 1. Pokračování	40
Tabulka č. 9 – 2. Pokračování	41
Tabulka č. 9 – 3 Pokračování	42
Tabulka č. 9 – 4. Pokračování	43
Tabulka č. 9 – 5. Pokračování	44
Tabulka č. 9 – 6. Pokračování	45
Tabulka č. 9 – 7. Pokračování	46
Tabulka č. 9 – 8. Pokračování	47
Tabulka č. 9 – 9. Pokračování	48
Tabulka č. 9 Dokončení	49
Tabulka č. 10 Výsledky dotazníkového šetření finanční situace rodiny (výdaje v roce 2013)	51
Tabulka č. 10 - 1. Pokračování	52
Tabulka č. 10 - 2. Pokračování	53

Tabulka č. 10 - 3. Pokračování	54
Tabulka č. 10 - 4. Pokračování	55
Tabulka č. 10 - 5. Pokračování	56
Tabulka č. 10 - 6. Pokračování	57
Tabulka č. 10 - 7. Pokračování	58
Tabulka č. 10 - 8. Pokračování	59
Tabulka č. 10 - 9. Pokračování	60
Tabulka č. 10. Dokončení	61
Tabulka č. 11 Největší výdaje domácnosti	62
Tabulka č. 11 – 1. Pokračování	62
Tabulka č. 11 – 2. Pokračování	62
Tabulka č. 11 – 3. Pokračování	63
Tabulka č. 11 – 4. Pokračování	63
Tabulka č. 11 – 5. Pokračování	63
Tabulka č. 11 – 6. Pokračování	64
Tabulka č. 11 – 7. Pokračování	64
Tabulka č. 11 – 8. Pokračování	64
Tabulka č. 11 – 9. Pokračování	65
Tabulka č. 11 Dokončení	65
Tabulka č. 12 Největší výdaje domácnosti (%)	66
Tabulka č. 13 Pojistné na sociální zabezpečení	67
Tabulka č. 14 Důchodové pojištění	67
Tabulka č. 15 Vývoj sazeb DPH v ČR v období let 1993-2013	68
Tabulka č. 16 Skutečné výdaje na potraviny 8 000 Kč na měsíc při sazbách daně (%)	69
Tabulka č. 17 Skutečné výdaje na potraviny 6 000 Kč na měsíc při sazbách daně (%)	69
Tabulka č. 18 Přehled vývoje částek životního minima v ČR v letech 2008-2013	70

Tabulka č. 19 Využití dávek státní sociální podpory u zkoumaných rodin.	70
Tabulka č. 20 Využití dávek státní pomoci v hmotné nouzi	71

9 SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 Četnost domácnosti zkoumaných rodin	34
Graf č. 2 Počet členů v domácnosti	35
Graf č. 3 Bytové podmínky rodin	36
Graf č. 4 Sféra zaměstnání	37
Graf č. 5 Vzdálenost dojíždějících rodin do zaměstnání v km	38
Graf č. 6 Největší měsíční výdaje domácností	66
Graf č. 7 Vývoj sazeb DPH v ČR v období let 1993-2013	68
Graf č. 8 Využití dávek státní sociální podpory u zkoumaných rodin	70
Graf č. 9 Nevyužití dávek státní sociální podpory u zkoumaných rodin	71
Graf č. 10 Neyužití dávek státní pomoci v hmotné nouzi	72

10 SEZNAM PŘÍLOH

10.1 DOTAZNÍK

Dotazník - finanční situace rodiny - příjmy v roce 2013						
počet členů v domácnosti	1	2	3	4	5	6
bydlíte	RD	byt				
jste zaměstnaní	ano	ne				
pracujete jako	státní	OSVČ	soukr.	svob.		
pracujete v místě bydliště	ano	ne				
dojíždíte do zaměstnání do (km)	10 km	20 km	30 km	40 km	50 km	a více
jste spokojeni se svým příjmem?	ano	ne				
máte příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§6 ZDP)	ano	ne				
příjmy z podnikání (§7 ZDP)	ano	ne				
příjmy z kapitálového majetku (§8 ZDP)	ano	ne				
příjmy z pronájmu (§9 ZDP)	ano	ne				
ostatní příjmy (§10 ZDP)	ano	ne				
měsíční příjem do (v tis.Kč)	10	20	30	40	50	a více
vystačí Vám to na pokrytí domácnosti	ano	ne				
uplatňujete měsíční slevy	ano	ne				
na poplatníka	ano	ne				
na studenta	ano	ne				
na invaliditu	ano	ne				
daňové zvýhodnění na dítě	ano	ne				
využíváte některé dávky státní sociální podpory	ano	ne				
přídavek na dítě	ano	ne				
příspěvek na bydlení	ano	ne				
porodné	ano	ne				
rodičovský příspěvek	ano	ne				
pohřebné	ano	ne				
žádali jste někdy o dávky státní pomoci hmotné nouzi	ano	ne				
příspěvek na živobytí	ano	ne				
doplatek na bydlení	ano	ne				
mimořádná okamžitá pomoc	ano	ne				
věk do	20	30	40	50	60	a více

Dotazník - finanční situace rodiny - výdaje v roce 2013	
měsíční výdaje :	
hygienické potřeby	
internet	
Kulturní akce	
léky	
nájemné	
odívání	
osobní pojištění	
pohonné hmoty	
potraviny	
půjčky, úvěry	
různé opravy v domácnosti – (pračka, myčka aj.)	
spoření	
školka, základní škola, střední škola, učiliště, vysoká škola	
telefon	
energie + teplo	
plyn, tuhá paliva	
vodné + stočné	
česká televize + český rozhlas	
Celkem	